

La imatge exterior del poble, uns punts a millorar

Els carrers, places, jardins, camins, foranes... constitueixen l'aparador que ofereix la primera impressió del poble. Qui ens visiti, és el primer que veurà. La neteja, el manteniment, la bona imatge i la salubritat és una qüestió complexa que interessa a tots els ciutadans.

Un escultor novell

Autodidacte i apassionat de l'escultura en pedra, en Julià Casellas ha descobert no fa gaire una afició en la qual comença a saber-s'hi moure.

Catalanòfils estrangers

Un grup de professors i estudiants estrangers de català visitaren l'Institut, l'Ajuntament, el Museu, Sant Salvador, Ses Païsses i les Coves.

Un dia de la vida de...

Dedicat al dia especial que per a Antònia Torres Salas, madò Cunia, va suposar el primer dia de novembre. Ella no sap que li seguirem les passes.

El PSOE s'explica

En un fet gairebé sense precedents i que per això mateix els honora i els fa mereixedors de l'enhorabona, els socialistes del PSOE han editat i distribuït a totes les cases del poble un fulletó informatiu del qual informem en aquesta mateixa edició.

A part d'aquells extrems en què puguin dissentir els altres grups, el document té un aire com a d'autoexculpació, que planteja el dubte de quin és el pecat del qual se'n volen espolsar els esquitxos. ¿Els sap greu, en el fons, no haver entrat en el govern? Perquè el seu fulletó sembla una justificació, i més si tenim en compte que ha sortit just quan s'ha produït el desenllaç de l'«operació majoria» amb el resultat conegut d'Independents i Convergència a dins, i PSOE i PP, a fora.

Fan referència a les condicions per al pacte que plantejaren a les primeres converses, no acceptades pels Independents. D'aquí naixeria l'explicació de la ruptura del pacte, de la qual ruptura, en conseqüència, ells en tendrien les mans netes. La clau, però, podria jeure en un altre indret o ser més complexa.

Aquelles condicions eren molt fortes, sobretot perquè la correspondència, recíproca i equivalent, per als altres grups que hi entrassin (fins i tot en el cas que només fossin els Independents) hagués suposat un increment molt important de les dedicacions. Potser que premeditadament fortes.

La pràctica intransigència en aquestes condicions inicials, absolu-

tament legítima per altra banda, deixava el PSOE en una situació delicada en un doble front.

Per una banda no podia cedir, a la segona ronda, quan hi havia la possibilitat evident que Convergència s'hi afegís. La presència de Convergència devaluava la proposta del PSOE i la feia més prescindible. Afluïxar per no quedar fora, cosa que coherentment no feren, hagués deixat massa en evidència l'error de la postura inicial.

I per altra banda hi havia la possibilitat que el PSOE hagués planejat una primera estratègia de doble possibilitat. Per quedar a dins havia de ser en unes condicions qualitativament millors que en els dotze anys anteriors. Això és, un càrrec amb dedicació exclusiva amb la mateixa responsabilitat que abans en què no ho era. En cas contrari, era preferible quedar a fora.

Impossible la primera, per la inicial negativa dels Independents i per la presència de Convergència després, quedar a fora tendria una explicació: si en dotze anys de govern en col·laboració amb els Independents, amb aportació constant dels vots decisius, els resultats electorals continuaven, si fa no fa, com al principi, era pensable que els dotze anys en el govern no tenien cap transcendència electoral favorable per al PSOE: els beneficis els recollien els Independents.

Per tant, i comptant amb un electorat molt fidel (basti veure que els resultats més pobres dels socialistes del PSOE són sempre a les munici-

pals) podria resultar més rendible electoralment una política de marcatge constant dels Independents per recollir el vot decebut que podria trobar en el PSOE allò que el poder hagi desgastat en els Independents. Aquest marcatge incordiant, però mai ofegador del tot, hauria començat ja: l'expliquen en la part en què enumeren les seves propostes al plenari.

Abona aquesta segona hipòtesi el fet que, privats els Independents del seu habitual suport per l'esquerra, s'haguessin de girar cap a la dreta a la recerca del vot que els mancava per la majoria. Aquest girar-se a la dreta també podria generar un decepció entre un sector de votants dels Independents, que es podrien decantar cap al PSOE.

De ser cert tot això, el PSOE hauria fet una mirada reflexiva sobre els motius pels quals dotze anys en el poder no els beneficiaven a ells i en canvi sí als Independents, i haurien pensat la manera com capgirar la tendència. La solució que hem apuntada convertiria aquesta legislatura en un test el desenllaç del qual es veurà el darrer diumenge de maig del 93.

Si tot això ho han pensat així, com és possible de suposar, es tracta d'una estratègia realment intel·ligent, i una jugada forta que si els surt bé, a més dels beneficis que presumptament pensam que esperen, hi hauria per traure's el capell.

Revista quinzenal

Núm. 444, 9 novembre 1991

Redacció i Administració:

Rafel Blanes, 10. Artà.

Tel. 835033 (contestador automàtic)

Dipòsit legal: PM 57-1969.

Redacció:

J. Adrián, J. Amorós, A. Artigues, G. Bisquerra, S. Conesa, M. Dalmau, A. Esteva, J. Esteva, M. Gelabert, A. Genovard, P. Ginard, S. Ginard, B. Jaume, M. Mestre, J. Morey, F. Munar, A. Muñoz, C. Obrador, A. Picazo, J. Sureda, S. Tous, B. Tous, A. Tur, A. Vives.

Administració:

G. Bisquerra, C. i C. Guerrero, Mª A. Sureda, M. Morey, Ll. Forteza, Ana. Mª Moreno, F. Genovard.

Bellpuig no es responsabilitza del contingut dels articles que van firmats.

Imprimeix: Gràfiques Llevant. Ciutat, 55. Artà. tel. 83 66 04

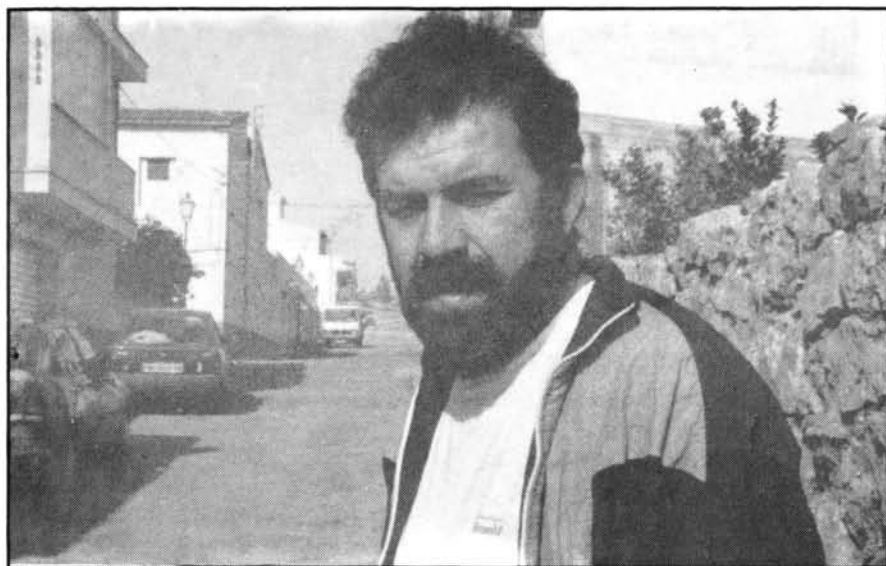
Es comença a parlar de recollida selectiva de fems

Carrers, places i camins, la imatge més visible del poble

Julen Adrián.- Els clots del camí de Son Duc o de Son Puça, la brutor i les herbes que hi havia pel parc del carrer Amadeo i també d'altres zones verdes, les papereres i contenidors de fems, han estat motiu de polèmica als darrers plenaris i no seria gens estrany que ho tornin a ser en els propers. Darrerament les bregues de la política local s'estan lliurant al terreny dels serveis de neteja i manteniment de les places, carrers i vies públiques.

No està malament que els regidors tant de la majoria de govern com els de l'oposició situïn les seves disputes en el camp prosaic dels fems, ben o mal recollits, i de la transitabilitat dels camins. Són temes que els veïns coneixen de ben a prop i sobre els quals també hi tenen coses a dir. Des del **Bellpuig** volem col·laborar en el debat amb aquest petit informe.

Abans de l'estiu l'ajuntament va començar una doble campanya, per una banda de neteja de carrers i places, i per l'altra de reparació dels camins de fora vila. Les vacances de part de la plantilla de la brigada municipal, les festes de Sant Salvador i la càrrega de treball extra que suposen obligaren a suspendre-les durant els mesos d'estiu. Una vegada començat el nou curs els treballs s'han reiniciat. Tant la neteja com la conservació de camins està en mans de deu treballadors de la brigada municipal d'obres, que a més s'ocupa

dels serveis d'aigua, electricitat i jardineria i estan dirigits per Tomeu Ginard, Corona, regidor delegat d'obres i serveis.

"La neteja pràcticament ja està feta" diu en Tomeu, "el parc està pràcticament acabat, ens queda la plaça que a la tardor se'ns omple de fulles. Ben prest seguirem amb els camins."

Aquesta campanya, segons el regidor, dura tot l'any però sol ser més intensa a la tardor, que és quan es noten els buits que s'han deixat a l'estiu i es pretén deixar el poble ben net i arreglat, voreres, voravies, jardins, avisar els propietaris de solars no edificats i sense tancar perquè els facin nets... tot això i més. "Com cada any intentarem també convèncer els al·lots, joves i grans perquè col·laborin en aquesta tasca, no tant perquè netegin sinó perquè no tirin brutor als carrers", segueix en Tomeu, que recomana a tots els qui sàpiguen o tinguin queixes sobre qualche problema concret que cridin al servei d'urgències, al telèfon 835017 i el comuniquin, que l'arreglaran en quaranta-vuit hores.

La majoria de les demandes rebudes fins ara, unes 20-25 cada mes, normalment estan relacionades amb problemes d'aigua i electricitat, però també solen cridar per problemes de fems, brutor, males olors o qualsevol altre de competència municipal.

Els problemes de neteja són més freqüents a mesura que ens allunyam del centre del poble i comencen a

apareixer més solars sense edificar o sense voravies i carrers de menys trànsit on les herbes creixen amb més facilitat.

Tans sols hi ha una persona per agranar els carrers i s'ocupa sobretot del centre, des de l'Almudaina a l'ajuntament, i ja no tant com més ens allunyam d'aquest recorregut central, cap al parc o al convent per un costat, o cap a Na Caragol per l'altre. Segons Maria Nicolau, Barrala, les pitjors zones són les properes a les escoles, el parc i Na Batlessa. Els joves i al·lots ho deixen tot ple de papers i embolcalls de caramels, pipes i altres l·laminadures, etc... A més, els jardins de Na Batlessa els dissabtes i diumenges el matí són plens de llaunes, vidres i paperum dels joves que fan bauxa la nit anterior als bars d'allà devora. "Jo vaig per tot" diu na Maria "agran un pic per setmana per l'Almudaina, pels pins, Na Batlessa i l'Ajuntament, per la plaça que ara és plena de fulles, i pel mercat. Per Na Caragol i es Convent hi pas només per buidar les papereres i llevar allò més gros. Per Es Còs i la part baixa des poble, com que hi ha tanta d'obra moguda ara no es pot fer res. Jo faig el treball d'agranar tota sola i amb quaranta hores de feina a la setmana no puc fer més. Almanco farien falta dues persones més per fer la meua feina per tot el poble. Un parell de dones, que en aquest treball fan més feina que els homes".

És comprensible que no en faci més si tenim en compte que a més d'agranar, també li toca netejar el Club Llevant i

pintar-lo quan ha fet falta. Na Maria diu que els joves de 14 a 17 anys són un desastre, pitjors que els al·lots petits "si s'asseuen a un lloc, el deixen ple de bosses de patatilla, vidres romputs, pipes i lloques... al costat dels bars passa el mateix".

Per a Francisco Nieto el que estava pitjor era el parc, i el mateix pensa Jesús Infante, companys a la brigada municipal. Ells dos s'han passat una setmana llevant herba, paper i fullaraca. En el moment de redactar aquest informe encara estaven posant la nova malla metàl·lica. A en Francisco li ha tocat també la part de Sos Monjos, el Trial, Na Caragol, la carretera de Sant Salvador i la sortida del poble cap a Ses Pesqueres que també estaven ben bruts, de l'abeurador que hi ha a prop del creuer de Son Servera, que també han fet net; va treure amb la pala tres o quatre xeringues. Ja solament queda recollir l'herba, seca després d'haver-la esquitxat.

En Francisco es queixa d'un nou problema, el dissabte matí va haver d'anar al camp de fútbol a recollir les botelles i vidres romputs que hi havien llançat des de la carretera. Ara amb el bar nou que han obert allà devora els problemes de vidres i brutor han aparegut també a Ses Pesqueres. "Haurien d'avisar als del bar que vagin més alerta perquè els al·lots que juguen a futbol es poden fer un tall amb els vidres. Després de Na Batlessa ara només ens faltava això".

La neteja dels torrents fins a la partió de Capdepera i la s'quia sembla que ha fet minvar el nombre de rates, que en perdre els seus caus pugen menys pel clavegueram.

Al darrer plenari, a proposta de CB, es va aprovar que l'ajuntament utilitzi paper reciclat i es va anunciar que es donarien les passes necessàries per anar cap a una recollida selectiva de paper, però sembla que abans es començarà amb el vidre i les piles. Aquestes darreres ara es recullen en els centres d'ensenyament i a Na Batlessa, en uns contenidors que va col·locar el GOB. Abans de començar la recollida de vidre, aproximadament a principis de l'any que ve, l'ajuntament té previst realitzar una campanya d'informació perquè tothom sàpiga la importància que té aprofitar novament aquests materials, no sols perquè és una manera d'estalviar energia i matèries primeres, sinó perquè també s'haurien de recollir menys fems i no faria falta ampliar els forns de Can Canals.

També està previst, a causa d'un acord plenari adoptat no fa gaire a proposta del PP, netejar aquelles façanes embrutades amb pintades. N'hi ha que fa més de deu anys que hi són i si el propietari no les

esborra, ningú no ho fa. No és fàcil esborrar-les, tot i que hi hagi maquinària i tecnologia adequada que només és rendible a les grans ciutats.

"El tractor que fa netes les voreres ja ha fet la passada que tocava en el torn rotatori compartit amb els altres municipis copropietaris. Després ja se'n va anar i al cap de tres mesos tornarà a fer un altre torn a Artà. També estam pendent que el camí de Son Puça ens entri dins el pla de prevenció d'incendis a la serra d'Artà de la Conselleria d'Agricultura", en informa el regidor Tomeu Ginard.

Els camins solament es poden reparar quan comença el bon temps i el sol està ben eixut. Alguns camins, com el de ..... es varen arreglar abans de l'estiu, altres foren inclosos l'any passat dins el pla de prevenció d'incendis de la comarca de Llevant i es varen renovar els pisos amb tones de grava; però camins com el de Son Puça, que fins aleshores estaven més o menys ben asfaltats, varen quedar tan capolats per les pluges de l'any passat que difícilment podran ser adobats amb recursos com els que disposa l'ajuntament. Enguany no n'hi haurà cap subvenció per a reparacions als camins, les del Pla d'Obres i Serveis del Consell Insular de Mallorca aniran a parar a la tercera fase de Montferrutx i a dues fases més de la renovació de l'enllumenat del poble (Na Pati i Sa Pista).

El tema del manteniment dels carrers i places va aparèixer també durant la passada campanya electoral i algunes fotografies varen donar molt a xerrar. "Si Artà vol tenir una piscina, poliesportiu i camp de futbol en condi-

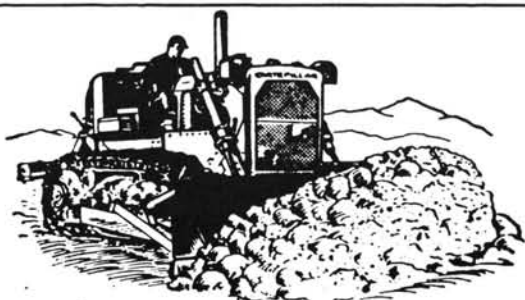
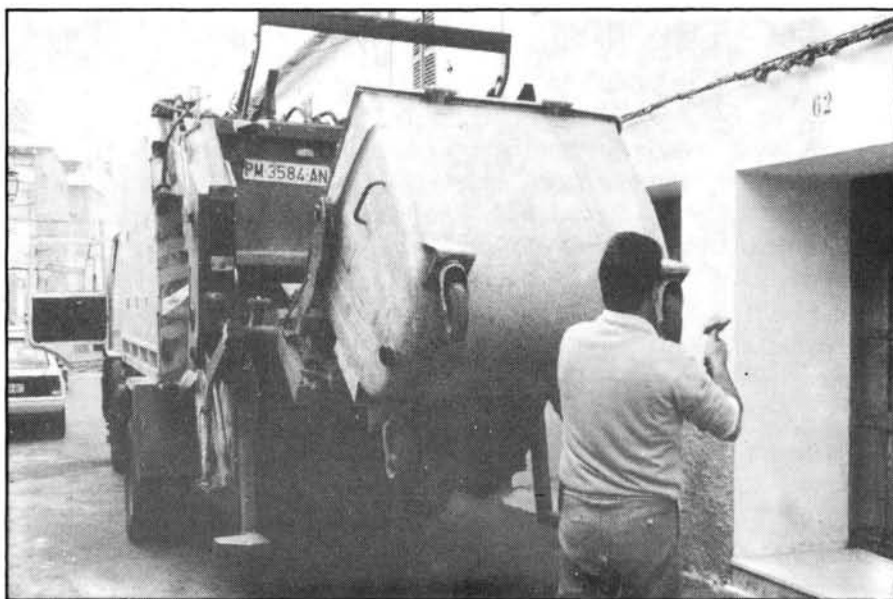
cions, els camins... tot de primera, també hauríem de pagar molt més, perquè no ens donen per a tot, i encara si ens donassin més l'ajuntament també hauria de pagar la part que li pertocàs, les subvencions no són mai pel total de les despeses i hem de tenir en compte que també hem demanat subvencions per al teatre, i les obres que ara estan en marxa al poliesportiu i aigües de la Colònia les hem de pagar..." diu en Tomeu, "... els camins quedaran amb els clots tapats però no com nosaltres voldríem, perquè arreglar 44 quilòmetres de camins asfaltats (a més hi ha un caramull de camins particulars sense asfaltar), cunetes netes, esquitjar, tapar clots i tornar a refer el pis, asfaltar-ne molts de nous podria costar, a l'ull,

més de 200 milions, i ens queden molt enfora. Ho farà la brigada, ho anirà fent, no deixarem clots, però fins que no trobem unes bones ajudes..."

Un futur pitjor que el dels camins el tenen les parets seques que poc a poc es van degradant. Aquestes parets són privades i cada vegada són menys els pagesos que les refan, tothom prefereix posar xarxa de metall, que és molt més econòmic. Hi ha finques on val més la paret que l'envolta que no la terra que hi ha dedins. Fins i tot l'ofici de marger està gairebé perdut i tampoc no està clar que hi hagués mercat als preus que ara van els jornals.

El que no està tan clar, segons en Tomeu, és el que es pot fer per netejar les deixalles que encara es continuen escampant per la foravila. "L'Ajuntament pot posar contenidors a la sortida del poble, podem fer propaganda i tot això ho hem fet. El que no podem fer és entrar a netejar propietats privades com a Bellpuig. En Es Caló varem començar, encara que no hem acabat".

COEXA, S.A.

CONSTRUCCIONES, EXCAVACIONES Y ASFALTOS

DESMONTES

ASFALTOS

AGLOMERADO

EXCAVACIONES

PLANTA DE AGLOMERADO

CANTERA DE ARIDOS PROPIA

ALQUILER MAQUINARIA

DELEGACIÓN EN CALA RATJADA:

Vía Mallorca, s/n. - Tel. 56 37 48

HORMIGON PREPARADO

BOMBA HORMIGONAR PROPIA

CONTROL CALIDAD - LABORATORIO

Hormigones

FARRUTX, S.A.

C I F A-07 254118

Planta: Carretera Arta-Alcudia, Km. 4

tel. (908) 136003

Com veis la neteja i l'aspecte exterior de places i carrers d'Artà?

Isabel Domenge Esteva

El meu carrer ara està molt malament a causa, sobretot, de les síquies de la Telefònica. La resta del poble la veig bé. Crec que la recollida de fems es podria millorar, sobretot perquè els contenidors no es buiden cada dia i els fems s'acumulen en terra ja que hi ha gent que per no destapar-los els deixa a fora. Separar els fems podria anar bé, però no estic segura que funcionàs. Seria molta molèstia per a la dona de la casa. De fet hi ha gent que recull el vidre per les cases.

Francesca Gili Morey

Jo el veig bé. El vent sempre ens du els papers de les llepolies dels al·lots, però això d'estar devora les escoles, ja se sap... El servei de fems funciona bé, però a vegades m'enfad perquè els col·loc dins capsos i n'hi ha que, per una capsia bona, els tiren en terra sense miraments. No sempre la culpa és dels femeters. Això dels contenidors és molt pràctic perquè sempre tens on tirar una cosa que et fa nosa, i això no hi és a la majoria de pobles. Jo sempre he separat el vidre.

Bàrbara Flaquer Picó

Jo me queix de l'olor del fems que hi ha davant ca meva. Abans n'hi havia un i ara n'hi ha quatre i supòs que no es fan nets així com toca. Devora el mercat, fa una mala impressió. D'això de separar els fems, en som. La gent s'hi acostumaria a la llarga, no són coses males de fer. Trob que els solars buits enmig del poble s'haurien de cuidar una mica, com també els que no estan tancats, perquè donen una mala imatge.

Francesca Maria Jaume Gil

Depèn. Les foranes necessiten millorar molt, en canvi trob bé el centre del poble. Fan falta moltes papereres, però també és necessari conscienciar la gent perquè les usi. La recollida dels fems crec que funciona i trob que estan molt bé els contenidors de fora del poble, però se n'hauria de millorar la imatge. Seria partidària de fer una recollida selectiva de fems si hagués de tenir un aprofitament, però seria necessari molta informació perquè la gent hi col·laboràs.

Maria Alzamora Ramis

Jo ho trob net, sobretot si hi ha col·laboració entre ajuntament i veïns. Veig molt bé que els contenidors estiguin aquí on estan perquè és molt pràctic per a la gent. L'asfalt dels carrers el trob malament: hi ha molts de clots i els haurien de tapar abans que tornin grossos. He de dir que Artà és més net que altres pobles que conec i darrerament trob que se'n cuiden molt bé dels jardins. Separar els fems? Si la gent ho sapigués seria una feina molt senzilla.

Antònia Negre Vives

Trob que ha millorat molt comparat amb primer, la plaça del pes dels porcs està més cuidada i ara la fan neta, però l'haurien d'arreglar com a jugador. L'única preocupació són els contenidors perquè la gent de fora no mira prim, però els veïnats procuram dur-ho bé. Moltes vegades les companyies grosses, com GESA, no es preocupen de deixar les coses bé: a nosaltres ens han donat moltes molèsties. Els cans haurien d'estar cada un a ca seva i qui en vol tenir que els guardi.

Un dia de la vida de...

Antònia Torres Salas, 1 de novembre de 1.991

El primer dia de novembre d'enguany no va suposar cap canvi especial per a madò Antònia Torres, Cunia, domiciliada al carrer Careta d'Artà. Com qualsevol altre dia es va aixecar tardet i va seguir la rutina habitual. Per a ella tots els dies són iguals i ella segueix el seu ritme. I nosaltres l'hem volgut descobrir i explicar als nostres lectors, hem volgut saber què va fer aquesta dona dia primer de novembre, el dia de tots sants; però no li ho hem demanat directament, sinó que ens hem servit de testimonis i coneguts.

Es va aixecar devers les deu. Com de costum es va vestir, va desfer el llit i va sortir al carrer a obrir la persiana de la finestra de la casa, i guaitar al cap de cantó del carrer Vinya. Es va preparar la llet i va berenar. Després va tornar entrar al dormitori a fer el llit. De fa uns quatre anys dorm a baix perquè les escales li comencen a fer por, sobretot per davallar.

Sobre les deu i mitja va rebre la visita de na Maria Gili, Peu, que és la veïnada de davant ca seva i que la cuida des de fa quatre anys. Després de donar-se el bon dia, na Maria li va deixar un poc de roba que li havia rentat i planxat. Després li va demanar si havia de mester res de la botiga perquè ella és l'encarregada de fer la compra. Ous, sucre, galletes, oli... na Maria li ho compra si ella ho vol, perquè es fatiga si ha de dur pes des de la botiga. Però no, aquell dia, divendres i festa, les botigues estaven tancades i no hi hauria compra.

El dia era bo, feia un sol ben agradable i va sortir a fer una volteta. Va prendre pel carrer Santa Catalina, va travessar a la Gran Via i va arribar fins a Cas Colom. I tornà arrera. Li agrada fer aquest trajecte perquè és curt i pla. Així s'entretén.

Sobre les dotze i mitja ja era a ca seva, a l'espera que na Maria l'avisés per anar-hi a dinar. Aquell divendres el seu menú va ser de sopes i bledes sofregides amb una salsitxa i pa fregit, que també li encanten. Les sopes eren del dia anterior: de tot allò que li agrada, com les sopes, en vol per a dos dies. El dijous, també especial per a ella, ja en va

menjar. I de darrereria, coca amb trempó i bunyols.

Menja de tot. Només va alerta amb la sal (molt poqueta) i el coent (ni tastar-lo). I té talent. Aquell divendres a la taula eren tres: madò Antònia, na Maria i el seu fill petit, en Miquel. En Serafi, el seu marit, era a les carreres de cavall, a Manacor, i el fill major jeia amb grip. A l'hora del cafè va contar que ja fa anys, en un viatge a Lourdes, quan tornaven, s'aturaren a un bar i demanaren un cafè que li costà vuit pessetes. Va donar dos duros i mentre esperava el canvi el va tastar. Allò no era beguedor i el va refusar. Davant l'estranyesa del cambrer es va exclamar "Quan a Mallorca demanam un cafè, mos donen un cafè; i si demanam xicoira, mos donen xicoira!"

Després de dinar va entrar a ca seva i, com de costum, es va asseure al balancí per fer la becadeta. Sobre les quatre va sortir a fer la passejada habitual de cada dia. No té ruta fixa, i tant li és prendre cap a Costa i Llobera fins al carrer Son Servera, com cap a l'estació del tren i Ses Forques. Divendres va partir per aquí. Va travessar davant can Moia i prengué la Gran Via fins al final. Voltà cap a l'institut, que és on ens va trobar. Aquest dia estrenava un tap nou de goma al gaiato amb què s'ajuda. En Serafi, l'home de na Maria, l'hi havia posat nou el matí perquè ja el tenia gastat.

Ens va explicar què feia, i que solia passar sovint per allà. No feia gaire, va dir, havia pres per amunt, pel carrer Balmes, perquè volia arribar a aquells molins, però quan va ser a dalt no va trobar pas. La convidàrem a anar-hi en cotxe i de tot d'una deia que no, però després va demanar quina hora era i en saber que només eren les cinc, va dir "Dum'hi!". I dit i fet. Ja la tenim al molí, curiosa de la vista que es contempla sobre la vila i la vall.

La deixàrem a la terrasseta de can Jaumí, al carrer de Rafel Blanes, cantonada Jaume III, que és el lloc on sol fer un descans abans de tornar a ca seva, on arriba abans que de l'entrada de fosca.

En arribar encén el televisor. Fa uns anys solia llegir en aquesta hora, però les lletres ja li ballen i s'entretén amb els programes televisius. Devers les set va sortir a defora per inspeccionar el món des del portal, des del cantó. Entrà a ca seva i tancà. Se sol posar la bata, es prepara el sopar (pa amb oli, o un poc de brou amb crostonets, o sopa de sobre...), i sopa. Després es torna asseure davant el televisor i fins hora d'anar a dormir. Ara sol ser devers les onze, però no fa massa encara vetlava fins tard. Diu que dorm poc, que es despert ben de matí, però que no s'aixeca fins més tard. Al costat del llit hi té un timbre per si té cap necessitat. Tot d'una el sentirien a ca na Maria. I fins demà, que serà un altre dia.

Madò Antònia se sent amb vitalitat, li agrada caminar i mai no té peresa. La passejada diària és sagrada, si fa bon temps.

Havia estat un dia com qualsevol altre, però especial, com també el dia anterior en què havia celebrat el seu aniversari, ja que va néixer un trenta-u d'octubre, exactament de 1892. El dijous, per tant, era el seu noranta-novè aniversari i per això li feren un bon dinar, amb bunyols de plat dolç. L'endemà, dia primer de novembre, el dia que hem descrit, era el primer dia del seu centenari que culminarà el trenta-u d'octubre de mil nou-cents noranta-dos. Molts d'anys, madò Antònia, i salut.

* ANGLES
* ALEMANY
* FRANCES
* ESPANYOL
(per a estrangers)
* CATALA
(per a estrangers)
* ANGLES A
ANGLATERRA
(nins i adults)

Classes individuals i en grups reduïts
GERALD VINCENT
ESCOLA
D'IDIOMES

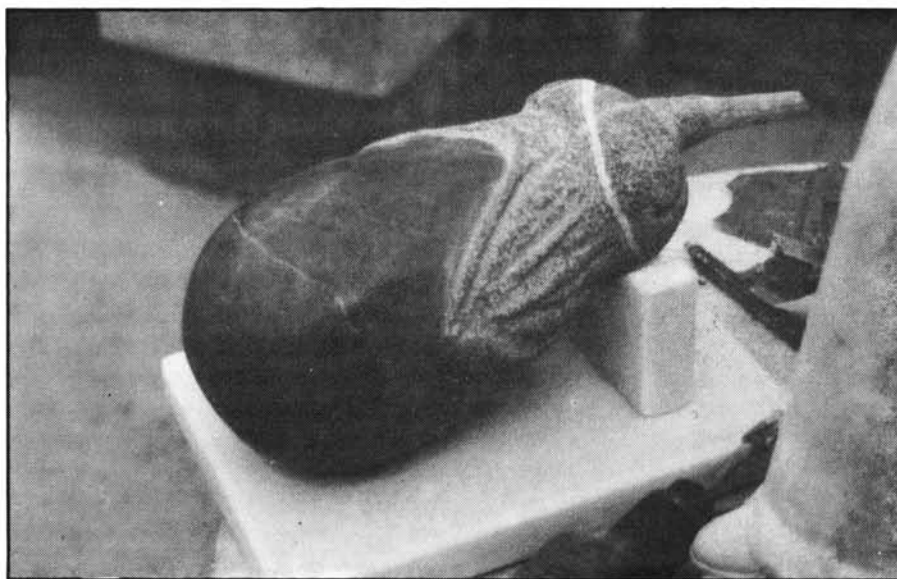
Plaça Conqueridor, 11 - ARTA
Telèfon: 83.50.14

* EGB, BUP, COU
* CURSOS
PER A EMPRESES
(bancs, hotels, etc.)
* Preparació exàmens
(F.C., E.O.I., Turismes, etc.)
* Traduccions.

Julià Casellas, aprenent d'escultor

Jaume Morey.- Sense haver tengut cap mestre, ni tan sols haver vist treballar la pedra, en Julià Casellas Gelabert, 28 anys acabats de fer i picapedrer d'ofici, comença a descobrir els secrets de l'escultura en pedra. Una afició que fa poc que cultiva però que l'apassiona.

Va ser en el mes de març d'enguany quan va començar les seves primeres feines com a escultor i això que hagué de fer una interrupció de tres mesos, a causa d'unes ocupacions familiars. Totalment autodidacte, no ha seguit estudis d'escultura, ni ha llegit llibres, ni tan sols ha vist com treballen els professionals.

-La pedra sempre m'havia estirat molt, perquè jo n'he treta, en brut, de la muntanya, i sempre que he vist qualche cosa feta en pedra m'ha cridat l'atenció i m'hi he fixat.

I va partir, del seu propi cap, fent peces rodones per manejar la pedra, sentir-la dins les mans, a prop, conèixer-la. Ningú no el va guiar. A força de provar-ho i examinar la feina que li sortia de les mans, ha començat a assaborir resultats que l'encoratgen encara més.

Tampoc no havia moldejat mai fang. Ha partit directament amb la pedra. S'ha improvisat les eines: un

disc, un filaberquí, un borinet de marbrista...

-L'amo en Joan Busquer m'ha oferit eines i materials dels que ells usen a la marbreria. També hi tenc el mostrador de les coses que ja he acabades. Li he d'agrair tota l'ajuda que m'ha donat.

La primera cosa amb què es va començar a sentir-se a ple, va ser, curiosament, un prebe, que ara té en Bru, que el va descobrir a can Joan. Aquesta albergínia, en canvi, no la volia mostrar perquè no li acaba de fer el pes. Ha anat fent diverses peces: una carabassa, un colom, una pagesa... un carapunat a partir d'una peça de fang d'en Jeroni Murtó. Ara treballa una escultura que representa una fadrina, que és la que es veu a la fotografia.

Té el taller al corral de ca seva i hi treballa els dissabtes, diumenges i festes. Quan té la peça avançada, frissa d'acabar i aleshores també s'hi dedica els horabaixes quan arriba de la feina.

Ell només es planteja seguir i donar sortida a "aquesta cosa que duc tancada i que puc expressar amb la pedra".

Campanya de
Normalització Lingüística

Ahir, avui i demà, III Jornades Micològiques

Com ja anunciarem en l'edició anterior, des d'ahir divendres dia 8 es vénen celebrant les III Jornades Micològiques organitzades per la delegació local del GOB. A partir d'avui dissabte al migdia es classificaran els bolets que es vagin recollint. A les vuit de la nit, al col·legi públic Na Caragol, Sion Mascaró tractarà sobre "Els bolets a la nostra cuina" que es completarà amb la preparació de plats per degustar.

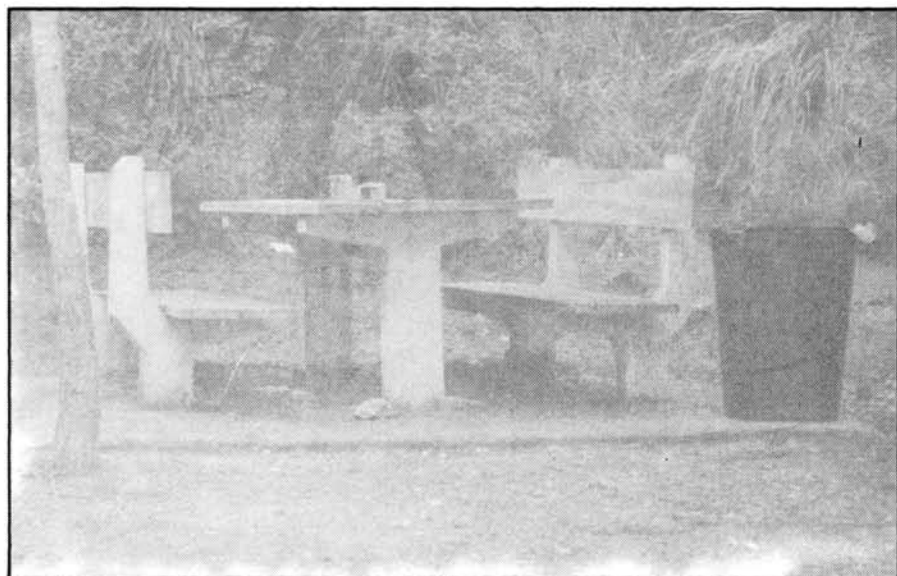
Demà diumenge dia 10 es continuarà la classificació dels bolets recollits amb exposició pública de les mostres. Aquest acte serà a la plaça nova.

Avui, festa d'"Esclafits i Castanyetes"

Per a les vuit del vespre d'avui dissabte dia 9, a la plaça nova, hi ha programada la festa pagesa de l'agrupació Esclafits i Castanyetes en commemoració del seu aniversari. A més d'una mostra de la pròpia agrupació, n'hi haurà d'altres de convidades, com són Marjal en festa, de Sa Pobla, Aires de Pagesia, de Sant Joan, i Grup Castell de Bellver, de Palma.

Els caçadors, uns dels elements destructors de la natura.

Personalment crec que als caçadors artanencs no els interessa massa el fet de conservar el bosc net i així conservar la natura. Amb això no vull dir que els caçadors siguin els únics destructors de la natura, però d'una part sí que ho són, cosa que es podria solucionar fàcilment amb un poc d'interès per a la seva part. Tinc raons per pensar que els caçadors, (i altres persones com cercadors de bolets, excursionistes ...), quan es volen desfer d'algun paper, caps o qualsevol tipus de deixalla, no s'ho pensen dues vegades, ho tiren a terra, en qualsevol lloc on es trobin, sense pensar en les conseqüències que pot ocasionar aquell simple fet (fet insignificant i sense preocupació per a ells). A la fotografia es poden veure, a damunt la taula, dues caps buides de cartutx i a menys de tres metres una paperera. Ara es poden pensar dues coses: una, que sigui veritat que als caçadors els interessa poc tenir el bosc brut o net, que tenen pesera de caminar tres metres per depositar les deixalles allà on toca; i la segona, que aquesta fotografia sigui un muntatge per a criticar els caçadors, una fotografia preparada per a escriure aquest article.

Com que tothom és lliure de pensar el que vulgui (no de fer-ho), cadascú pot interpretar el que vulgui. Però almenys jo estic segur que com a mínim hi ha tres persones que saben que la fotografia es vertadera, que no és cap muntatge ni cap cosa preparada: jo, l'autor de la fotografia; el meu pare, que m'ajudà a passar-la a paper, i la persona que va deixar les caps damunt la taula, tenint una paperera tan aprop.

Miquel Angel Conesa

GOB - Artà

Comercial
ARTA

EN ARTA:
Carrer de Clutat, 26 - Tel. 56 21 48

EN MANACOR:
Poligono Industrial
C/. Menestrals, 11 - Tel. 55 58 11

SERVICIO TECNICO Y
RECAMBIO ORIGINALES
TEL. 55 58 11

Massey-Ferguson. Tractores	
CONDOR	Motocultores y Motobombas
BATLLE	Empacadoras • Rotoempacadoras y Sistemas de riego
ZAZURCA	Equipos preparación Tierra y Siembra
AGUDO	Cubas de vacío
MONDIAL Y OPEM	Motosierras
GAMMA	Pulverizadores
GASPARDO	Barra de Corte
JUSCARIESA	Remolques
BLANC	Peladoras de Almendras
BRUN	Abonadoras

MASSEY-FERGUSON

condor

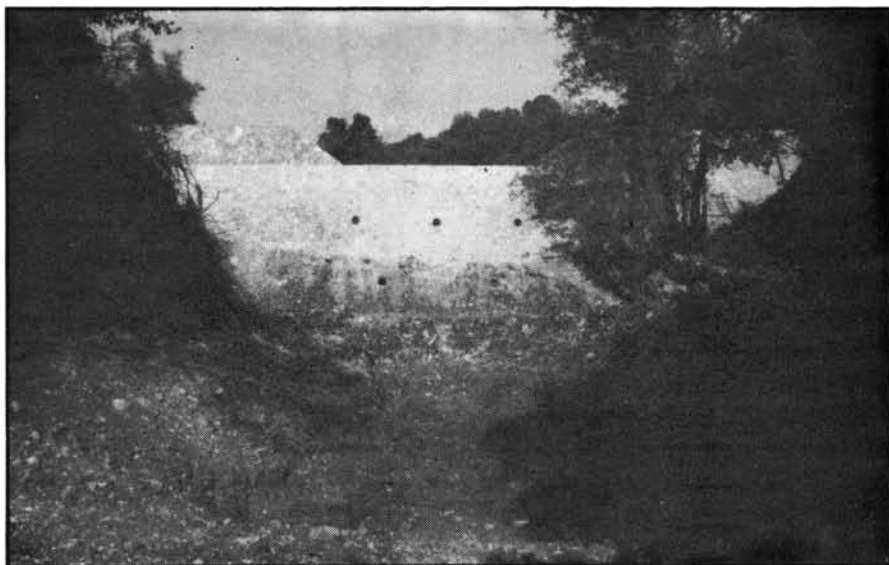
BATLLE

La construcció de dics als torrents d'Artà

Torrent d'Es Revolts

El dic de contenció que es construeix al torrent d'es Revolts, a un centenar de metres del pont de la carretera de Santa Margalida, es troba pràcticament acabat, com mostren les fotografies. Com hem anat informant, es tracta d'una pared d'uns set metres d'alçada la missió de la qual seria aturar les torrentades i anar donant sortida, per les dues línies de boques obertes, a l'aigua acumulada. Es tracta, per tant, d'una funció estrictament reguladora ja que la contenció de l'aigua serà momentània.

La situació de la presa sembla ser ideal per a la funció a què es destina. Situada just abans que comencin els horts a les voreres del jaç del torrent i que solien ser afectats per les inun-

dacions en cas d'avenguda forta, tanca un xaragall profund i llarg on s'hi podran agombar molts de metres cúbics d'aigua provinents de la part alta de la conca, concretament de les zones de Son Fortè i Can Canals (esquena d'en Ferrutx) i Carrossa (esquena del puig d'Alpara). Totes les torrenteres ja han convergit al jaç principal i el cabal d'aigua és, en aquest punt, pràcticament tot el que es recull en la part alta de la conca.

Sembla que la gran quantitat d'aigua que podria emmagatzemar el dic podria servir per alimentar els aquífers de la zona, però les boques franques que es deixen al mur no ho permetran més que parcialment. Tal vegada aquest cabal d'aigua es destina a alimentar els pous, sínies i fonts situats al costat del curs baix del torrent.

Torrent de Can Canals

En la mateixa conca, però molt més amunt, se'n construeix un altre que encara no està acabat, com també es veu a la fotografia. Aquest dic cec, sense boques de sortida, es troba situat en una torrentera dins Can Canals, aproximadament a dos quilòmetres lluny de les cases i no sembla que hagi de tenir la mateixa alçada que el d'Es Revolts. Tampoc no té la mateixa funció ja que retindrà tota l'aigua que baixi pel torrent a no ser que sigui tanta que vessi per alt.

Així com a l'anterior es veu clara la idoneïtat del lloc on s'ha construït, en aquest cas no passa així. L'àrea d'emmagatzematge d'aigua, o sigui la zona d'embassament, és molt petita, i molt enrrera. Sembla que dins el mateix xaragall, mig quilòmetre avall, podria retenir més aigua i resultar més eficaç.

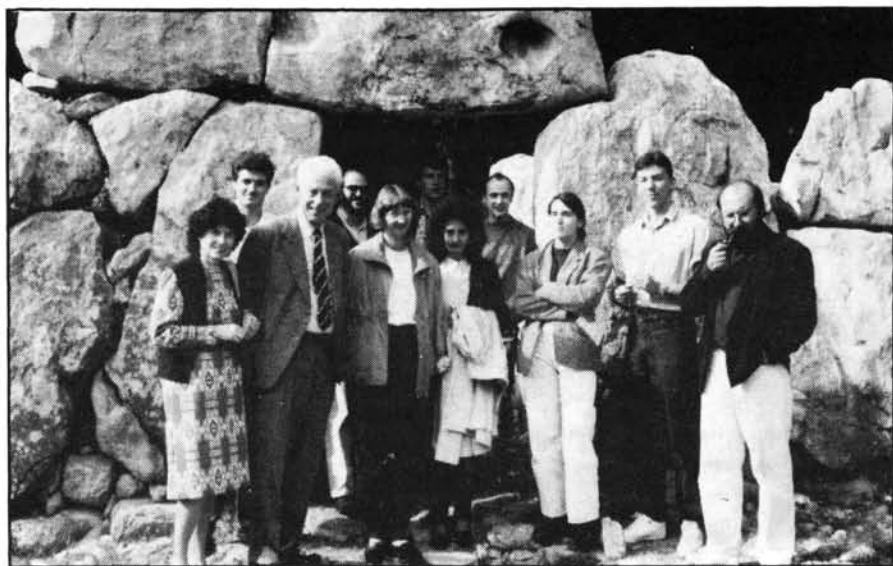

Visita de catalanòfils

Un grup de professors i estudiants de català, tots estrangers, visitaren Artà el passat dia 28 d'octubre. L'expedició estava formada pels professors Geoffrey J. Walker, de Cambridge (Anglaterra), acompanyat de la seva esposa; Jenny Brumme, de Leipzig (Alemanya); Anna Rita Buonagurio d'Itri (Itàlia); Stéphane Pelletier, de París; i Gernot Capellar, de Viena.

Visitaren l'Institut Llorenç Garcías on departiren durant una hora amb els alumnes de tercer i COU que quedaren sorpresos de la qualitat del català dels visitants i del fet que a l'estranger hi hagi més càtedres de català que no a Espanya, exceptuant l'àrea dels països catalans.

A continuació varen ser rebuts a l'Ajuntament pel regidor de cultura, senyor Santandreu, en representació del Batle, absent aquell dia, que els va obsequiar amb dues publicacions sobre Artà. Visitaren el Museu, Sant Salva-

dor, Ses Païsses i les Coves d'Artà.

A les Coves es va produir una anècdota curiosa amb en Fernando, el guia que els va atendre. Quan va saber que tots eren de països distints l'home es va exclamar perquè hauria de parlar

molt, però quan l'escometeren en un mallorquí impecable i va comprovar que s'entien a la perfecció, no se'n podia avenir. "No m'ho havien dit que a l'estranger s'ensenyava el mallorquí".

CANARIAS. REBAJAS DE ULTIMA HORA

TENERIFE 16 noches 41.500

COMBINADO TENERIFE LANZAROTE 9 noches 37.400

incluye avión ida y vuelta, estancia en aptos., traslados y guía.

VUELOS ESPECIALES

LONDRES 09 diciembre 11.000 pts. O.W.

MALAGA 5.900 pts. O.W.

PUENTE DE LA CONSTITUCION

LONDRES del 06 al 09 DIC 64.600

PARIS " " 68.950

incluyen hotel, traslados, guía y seguro turístico

Telex 69565 VGOR E

G.AT. 820

C/ Binicarella, 12 Tel. 58 5515/52 CALA MILLOR

Ctra. Cala Agulla, 19 Tel. 56 40 17 CALA RATJADA

ESPECIAL NAVIDAD MIAMI ORLANDO 191.500 pts

Del 26 DIC al 02 ENE, visitando

Disneyworld, Seaworld, Miami

Incluye avión, hotel, traslados, guía y seguro turístico

OFERTAS LARGAS DISTANCIAS

THAILANDIA 99.900 pts.

CANCUN 99.900 pts.

SANTO DOMINGO 96.900 pts.

NEW YORK 78.800 pts.

Incluyen avión, alojamiento, traslados y guía acompañante

8 DIAS

E G I P T O

Y crucero 3 noches por el NILO

CAIRO - ASSUAN - KOM OMBO
EDFU - LUXOR

SALIDAS: BARCELONA MADRID
DICIEMBRE 2-9-16-23-30 3-10-17-24-31

SUPER OFERTA
125.900 ptas.
Y... OBSEQUIO CRUCERO 3 NOCHES POR EL NILO
VUELOS REGULARES

Proper plenari

Per dia 12 de novembre hi ha previst la celebració d'una sessió plenària consistorial. En l'ordre del dia hi figuraran, segurament i entre d'altres, els següents punts.

Proposta d'inclusió del projecte del Teatre Municipal en el programa d'inversions del govern central.

Proposta d'inclusió en el Pla d'Obres i Serveis de 1992 del Consell Insular de les obres següents: Tercera fase (Montferrutx) d'abastament d'aigua i sanejament de residuals de la Colònia de Sant Pere; concertació de crèdits per un import de 63.000.000 milions per finançar l'aportació municipal a les obres d'infraestructura que s'estan fent; il·luminació viària de les zones de Sa Pista i Na Pati. D'aquestes tres obres del Pla d'Obres i Serveis sembla que la primera, que no estava inclosa en el projecte inicial, seria acceptada sense dificultat pel Consell Insular, que és l'organisme convocant; però aquesta acceptació podria deixar per a l'any que ve les d'il·luminació viària.

També pot resultar interessant, si finalment entra a l'ordre del dia, la discussió d'una proposta del PP sobre l'autogovern.

A. P. de l'Institut

En l'assemblea extraordinària celebrada el divendres dia 25 d'octubre es varen produir eleccions a nous càrrecs de la junta directiva de l'Associació de Pares de l'I.B. Llorenç Garcías i Font, per cobrir les vacants que, per estatuts, s'havien produït. Un dels càrrecs que acabaven era el de president, ocupat fins ara per don Joan Sureda Vives.

Just abans de l'inici de la sessió va ser presentada una candidatura tancada amb els càrrecs que sortien a elecció, encapçalada per don Pau Piris Llabrés. En el moment de procedir-se a l'elecció va resultar que totes les persones que desitjaven formar part de la junta s'hi podien afegir, en una interpretació molt peculiar dels estatuts de l'entitat. Així la junta va quedar constituïda pel nou president i 23 vocals més. El president Sureda no es va presentar a la reelecció.

El nou president, don Pau Piris Llabrés, que ja ho havia estat precisament abans del que ara l'ha precedit, es va dirigir als assistents i els va prometre treballar en bé de l'ensenyament de tots els alumnes.

Victòria Andreu i les seves ex-alumnes

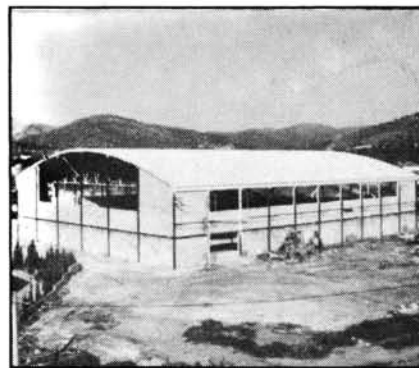
El passat dia 26 d'octubre es reuniren en un dinar de companyia a S'Era de Pula més de vint dones artanenques amb Victòria Andreu, que va ser la seva mestra fa vint-i-cinc anys, i amb la qual rememoraren les vivències i les anècdotes viscudes i intercanviaren regals.

Victòria Andreu va ser mestra de nines a Ses Escoles per un espai aproximadament de cinc anys i en aquest temps va establir uns vincles d'amistat no tan sols amb les seves alumnes sinó també amb altres persones de la vila. Gran aficionada a les arts plàstiques, la seva presència va ser definitiva per a l'eclosió de distints artistes locals. Avui es dedica a l'ensenyament de l'art.

Sorteig del reemplaç del 92

Diumenge dia 3 de novembre es va celebrar el sorteig de recutes del reemplaç del 92. D'Artà eren devuit els joves que hi entraven i que, segons sembla, hauran tret tots destins dins les Illes Balears. Dasset a l'exèrcit de terra i un al d'aviació. Oferim el nom dels "agraïats" per ordre de cridades.

Exèrcit de l'Aire, tercera cridada, Luís Garrido Alvarez. Exèrcit de Terra, primera: Víctor Méndez Gómez, Gabriel Garau Silva, Bartomeu Amorós Quetglas, Antoni Massanet Gayà, Jaume A. Fons Thelen, Montserrat Santandreu Sureda. Segona: Manuel Sánchez Garrido. Tercera: Vicenç Piris Castellano, Joan Esteva Esteva, Gabriel Jover Ginard. Quarta: Miquel Sureda Amer, Antoni Oliver Ginard, Francisco Chaparro Viejo, Bartomeu Nicolau Bonnín, Josep Maria Alzamora Esteban, Gabriel Ferriol Colomar, Rafael A. Resina Muñoz.

El poliesportiu s'avança

Les obres del poliesportiu continuen a bon ritme i, acabada l'espectacular coberta, s'ha procedit al desmuntament de la grua. Això ha permès deixar a punt de recomençar les obres de l'exterior: segona pista poliesportiva descoberta, pista per a footing i la il·luminació exterior del recinte. Per altra part, també s'han iniciat les obres de construcció del bar que anirà ubicat sobre els vestuaris antics, amb accés des de l'interior del pavelló i des de la terrassa de la piscina.

Dinar dels nascuts l'any 1926.- Com havíem anunciat des d'aquest Noticiari, els nascuts l'any 1926 es reuniren diumenge dia 3 de novembre per celebrar el seu 65è aniversari. Seixanta-tres foren els assistents que, seguint el programa previst, celebraren un dia de germanor que agradà a tothom. Els de la quinta eren 50, en el moment del sorteig. Ara ja només són 40 i el record per als desapareguts va iniciar els actes. Alegre va resultar el viatge fins a la Colònia de Sant Jordi perquè dins l'autocar, tant per anar com per tornar, la festa va ser continua. A la sobretaula es varen llegir unes gloses que en Toni Butler havia fet i que varen ser molt celebrades.

Noces d'or

El passat dia 14 el matrimoni format per Joan Payeras Gil, Trenta, i Magdalena Sureda Gomila, Caneta, celebraren el venturós esdeveniment de les noces d'or.

Entorn de la taula familiar es reuniren els seus dos fills, sis néts, un renét, fills polítics i altres familiars acostats. Tots plegats gaudiren d'una data amarada de joia i alegria.

Vagi des d'aquí la nostra felicitació més cordial per a la parella en la fita feliç dels cinquanta anys de matrimoni.

Retolació de la Sala

L'Ajuntament ha començat la retolació exterior de les seves dependències. En una primera fase s'ha instal·lada la de l'edifici de la Sala, a base de cartells en plàstic transparent a l'exterior i altres a l'interior a les distintes dependències i serveis. A partir de l'anagrama oficial i fent joc amb el disseny de les lletres i els colors, s'ha aconseguit l'efecte informatiu que era ben necessari, donada la complexitat de l'organització municipal. En breu es continuarà amb la resta d'edificis, dependències i instal·lacions municipals.

Campanya del G.O.B.

La delegació local del G.O.B. ha començat la campanya contra la urbanització d'Es Canons mitjançant un fulletó imprès en paper reciclat que ha estat distribuït per totes les cases del poble. El lema de la campanya, "No deixem urbanitzar Es Canons!" s'ha d'incidir en el més genèric que l'entitat ecologista té plantejada a Mallorca des de fa més temps amb el títol de "Per una Mallorca digna, proud'urbanitzacions!". Per als ecologistes no s'entén la política municipal de permetre la creació de 6.000 noves places a una zona on la consolidació no sobrepassa, diuen, el 25%. També assenyalen la contradicció afegir noves places a l'oferta turística quan aquesta ja té suficients problemes de saturació.

“N’he baixats molts en aquest món, d’esclatasangs”

Nadal Capó Borràs, el rei dels esclatasangs

S. G., J. M.- En una enquesta entre cercadors d’esclatasangs, publicada fa un any, un d’ells ens ho va dir: “Heu deixat el rei dels esclatasangs”, referint-se a l’amo en Nadal. Li ho hem dit i ha fet una petita rialla: “En això d’esclatasangs, no he tengut por mai de ningú”, ha dit. Avui ja no fa les eixides d’altre temps perquè a la seva edat no està per trots massa feixucs, però així i tot encara hi va i ens ha mostrat la collida que havia fet aquell mateix dia.

En Nadal Capó Borràs va néixer a Llubí la segona festa de nadal de l’any 1915. Prest farà 76 anys. De la quinta del 36, va venir a fer la mili a Artà i aquí va conèixer na Maria Palou, la seva dona. D’ençà que es va casar ha viscut sempre a Artà, on ha tengut distintes ocupacions, gairebé sempre relacionades amb la muntanya i la garriga.

Nadal Capó Borràs.- Vaig començar a fer de missatge a Sa Cova, poc temps, perquè aviat vaig passar de carreter a la teulera d’en Salem. Més tard, també de carreter, amb en Pentelí. Com que es pedaça no bastava, m’oferiren anar de majoral a Betlem, i la meva dona de cuinera. Només hi vàrem estar un any, i sense cobrar. Vaig tornar amb en Pentelí. En aquest temps vaig tenir un accident que em va deixar tocat d’un costat i un braç. Vaig tornar a Sa Cova per fer-hi les messes de segar i batre i ja hi vaig quedar per fer-hi llenya pel meu compte. Aquí vaig començar de veres amb els esclatasangs. Fa 43 anys d’això. Jo n’havia après amb mon pare, de cercar esclatasangs. Ell feia de sabater i els diumenges em menava a cercar-ne i sempre ens entenguérem molt bé en això perquè en sabia.

Bellpuig.- I els agres de per Artà, vós que n’heu arribat a saber-ne tants, com els vàreu descobrir?

NCB.- Quan jo feia feina de carreter amb en Tomeu Pentelí, a Son Puça sempre hi havia un parell de talls que hi

feien llenya. Jo demanava a tots els vells si sabien si per allà se n’hi feien, i el temps que el mul menjava aprofitava per cercar-ne, i a poc a poc vaig anar sabent redols. I quan m’hi vaig dedicar amb més idea, en vaig anar descobrint més.

B.- I fèieu bones messes?

NCB.- Em conformava bé. Jo cercava esclatasangs durant vint-i-set o vint-i-vuit dies i m’era molt bo de fer omplir-ne dues senalletes grans, i les duia escapat a vendre a en Joan Guixó. Els cobrava a 25 pessetes per quilo. En aquell temps un home com jo guanyava dotze duros cada setmana, fixa’t si feia bon jornal amb els esclatasangs. N’hi havia que no feien altra feina, i per això cercador d’esclatasangs no volia dir gent fenera, perquè amb un mes d’esclatasangs guanyaven un jornal per a un parell de mesos.

B.- Digau-nos un parell de cercadors del vostre temps que fossin bons.

NCB.- I primer no hi havia cercadors-cercadors, perquè la gent no hi anava tant i els qui anaven a Es Verger, per exemple, carregaven sense passar gaire pena. Jo anava més per Son Puça, Sos Sanxos, Sa Tortuga, Son Fortè... però el meu lloc preferit era Sa Cova. Cercadors fins que jo he conegut?... l’amo en Ramon Butler, en Tomeu Serverí, en Mateu Roig, en Toni Faro, en Pep Not...

a aquests jo procurava fer-los els comptes, com supòs que feien amb mi, i si anaven per aquí, jo anava per allà. Però després els compareixia i si em demanaven per on havia trobat els que duia jo els responia “Per aquí!”. Jo sempre he procurat no cridar l’atenció, no mostrar-los, ni fer les ontes. Durlos-me’n a ca meva, o a can Joan Guixó...

B.- Deveu haver fet trobades bones...

NCB.- Sí, que n’he fetes, i bones. Ara jo podria anar encara a molts d’agres que sé, però les cames ja no en volen tant com primer i m’he de conformar. A més, ara hi ha deu vegades més de gent que va a cercar-ne. Per tot està girat, per tot hi ha cotxes, es fa impossible... Jo hi vaig, però sense abusar. També vaig a cercar espicador-nells, que a Llubí els diuen picornells. De cada any s’hi afegeixen brins, o sigui, cercadors. Primer els deixàvem créixer i els collíem en ser hora. Ara... l’altredia vaig trobar unes gratades que les devien haver fetes amb un càvec. Les millors cercades que he fet, en companyia, han estat de 30 quilos a Son Fortè, i a migdia ser en el poble, 40 quilos per Sa Cova... tot sol? 18 quilos... n’he baixats molts en aquest món, d’esclatasangs, però també he

POMPAS FUNEBRES ARTANENSES

Ada. Ferrocarri, 33 - ARTA

Para avisos y preavisos: Tel. 56 30 96 56 39 34

NOCTURNOS Y FESTIVOS

tengut dies flacs, no vos pensàssiu...

B.- I quines són les zones més bones?

NCB.- Jo no he estat mai home d'Es Verger. Pera mi Son Puça, Sa Cova, Son Fortè... Sos Sanxos ja t'engana un poc més perquè és un poc més tardà i a vegades no hi és a temps...

B.- Com es troben els esclatasangs?

NCB.- El meu cercar té un punt fonamental: no s'ha de fer gaire feina i no s'ha d'espenyar la cria. Això vol dir que s'han d'agafar amb coneixement. A un lloc que no conec? Em fix en el terreny, hi ha d'haver poca llenya i tendra. Si és de prest, preferible carritxeres. Si és de tard, les estepes, que són més tardanes. Ha d'haver plogut a bastament. Això de ploure per Sant Salvador... jo no hi he cregut mai. Volen aigua, i si és cada quatre dies, millor. En anar a cercar-ne, ha d'haver plogut d'enrera. Jo anava a l'agre i collia els que eren collidors, sense desbaratar res, ni fer fressa. Als tres dies hi tornava, si hi havia saó de davall. Sempre he pensat que no s'ha de fer massa feina i no espenyar la cria. Jo encara ara, que tothom arrasa, en deix de petits. Aquesta que ho arrasen tot, que fan net, crec que maten la mare. I això és el pitjor, amb la llenya i el socarrat.

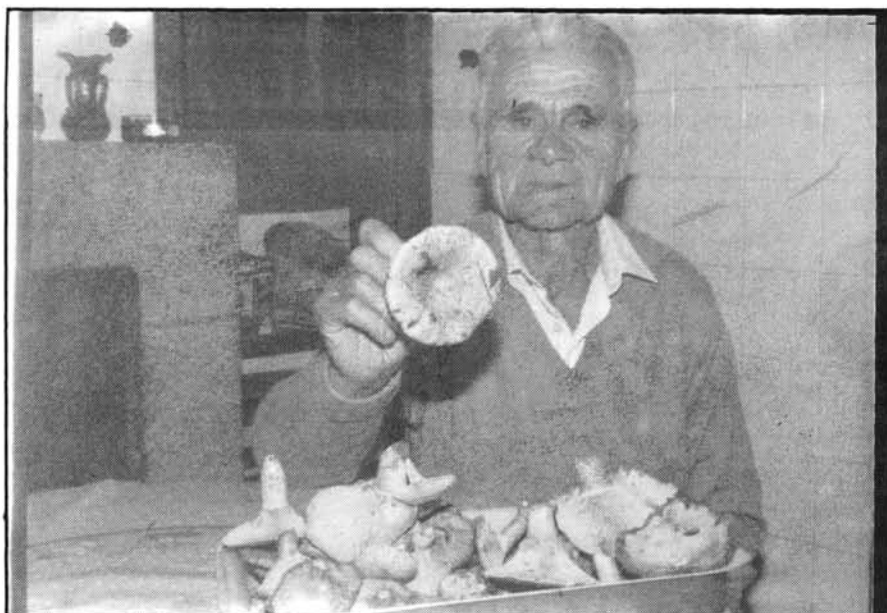
B.- Diuen que després d'un foc està molts d'anys a tornar a ser bo...

NCB.- Si només ho ha escaldat, no. Jo n'hi he trobats en el mateix any. Amb tanta de llenya i tant de foc, mal viatge... dins tres anys, però, pot tornar a partir. Com més foc, més temps per tornar-hi.

B.- Però tornen a partir...

NCB.- Sí, però el foc desbarata la garriga. A dins Son Puça hi havia un lloc que es deia Ets Alps, que sempre estava net i feia molts d'esclatasangs. Com sabem, es va cremar. Idè ara està farcit de brutor: càrritx, argelagues, gatoves... no hi poden passar. I amb tanta brutor...

B.- També coneixeu Betlem...

NCB.- És un bon lloc, també hi he anat molt. Anava amb bicicleta fins al final de la carretera dels soldats, i baixava per avall, cap a Es Caló. Bon lloc.

B.- Diuen que els bons cercadors tenen els agres molt gelosos...

NCB.- Tant o més que la dona! Jo hi ha agres que els ensenyats al meu fill o als meus amics; però altres els m'he reservats per si venia un temps com ara, que puc anar a pocs llocs, i els volia tenir avinent. Jo he fet eixides molt fortes. Un dia vaig partir d'Artà, a peu, cap a Sa Coma Geneta, Es Jassos des Bous, S'Esquena Llarga, Puig de Sa Font, Es Maressos, Es Pla des Castellot, S'Erbosseret... i aquí vaig dir "me'n vaig!", perquè no en trobava, i vaig passar de cap a na Foradada, després per Sa Barrereta i vaig anar a carregar dins Son Puça. Tot en un dia.

B.- Un cercador no pot tenir peresa...

NCB.- Peresa? Amb això no n'he tenguda mai.

B.- Quins són els enemics dels esclatasangs?

NCB.- El vent, sense cap classe de

dubte. Més que el fred. Amb fred, si l'agre està girat cap al sol, encara en trauràs; però el vent... és que ho crema tot. El xaloc, la humitat, els fa bons. Un esclatasang com un duro en tres dies és collidor. Aquests s'han de deixar i jo sempre ho he fet així i així ho he ensenyat...

B.- A qui?

NCB.- Al meu fill, que en això se'n desfà bé. A vegades saber-ne massa estorba perquè no t'aferres enlloc. En anar-hi n'has de voler dur, mirar arreu, no fer renou, no deixar fressa... i si hi ha gent, fugir-ne... sempre he volgut que no m'hi vessin. Altres fan el mateix.

B.- Ara diuen que volen sembrar uns pins com a empeltats...

NCB.- Jo ni he cregut mai en això de trasplantats. N'hi ha hagut molts que se n'han duit llavor, i res de res. A més, l'esclatasang és senyoret. Jo vos faria veure que un esclatasang petit, que el comences a tocar... s'atura de créixer. Per això n'hi ha menys que primer, perquè els molesten. I tants de cercadors...

FORN DE CAN BECA

Cada dia, bon pa

Cada divendres, panades

Cada divendres, robíols

Despatx central: Rafel Blanes, 51. Artà. Telèfon 83 61 72

Full Informatiu del PSOE

La delegació local del PSIB-PSOE d'Artà ha editat i distribuït a totes les cases del poble un Full Informatiu, que ha tengut l'amabilitat de fer-nos arribar, en què informa de les activitats del seu grup municipal des de les eleccions municipals ençà com també de la postura del partit en el tema dels pactes municipals que s'han resolt, tal com informàrem a l'edició anterior, amb l'acord entre Independents i Convergència Balear per formar majoria.

En un apartat titulat "Les coses clares" aclareixen quina ha estat la seva postura en les converses que han mantengut tant amb Convergència com amb els Independents per formar una majoria, i el motiu pels quals han quedat fora de la que finalment s'ha format.

Atès que les referències als altres grups són directes, els hem sol·licitat a tots tres municipals quina era la seva opinió sobre el Full del PSOE.

Convergència: no comment

Convergència ha estat el primer en pronunciar-se i ho ha fet declinant fer cap aclariment, tot i que pel que sembla n'hi hauria a fer, perquè consideren que seria "encetar una polèmica que no duria enlloc".

Independents: "No és la versió completa"

El Grup Independents, per boca de Miquel Pastor, ha manifestat que "tenen tot el dret del món a difondre les seves opinions, però s'ha de tenir molt clar que el contingut del full és una visió molt parcial dels temes, i sobretot que no és la versió completa. Es diu i s'explica una part però es deixen punts molt importants per entendre un procés tan complex com el dels pactes, per exemple".

I en relació a la no inclusió del PSOE en els pactes afegeix: "ells enguany es van plantejar aquest tema com una estratègia política de partit en què l'objectiu era créixer, i sols podien créixer a costa nostra, i que per fer-ho hi havia dos camins:

1.- Pactar amb unes condicions molt dures per a nosaltres i molt beneficioses per a ells per tal de tenir-nos molt fermats.

2.- No pactar i llavors tenir-nos en un govern dèbil, en minoria, fàcil de desestabilitzar des de l'oposició.

És bo de suposar que nosaltres, des del moment en què no es volia col·laborar en fer el millor govern possible, de cap manera hem volgut claudicar davant aquestes pretensions".

FULL INFORMATIU

PSIB - PSOE - ARTA

Partit Popular: "No ens afecta"

Joan Amorós ha donat la seva opinió sobre la informació facilitada pel PSOE i en relació als continguts del plenari no té res a dir perquè la informació sobre les propostes "em semblen bé". Sobre la presentació i els comentaris sobre converses "no hi he d'entrar perquè no ens afecta directament".

Pont de Capdepera

En aquests dies una màquina excavadora de la brigada que feia la neteja dels torrents ha esbucat l'antic pont de Capdepera, situat a un centenar de passes de l'actual i que amb la neteja del tram de torrent oferia ara la seva bella figura a la contemplació des de la carretera.

Sembla que les condicions de seguretat del pont estaven molt afectades i que, a més, constituïa un tap per al pas d'aigua que originava inundacions a les finques veïnes en cas d'avenguda. Per altra part ha perdut la seva funció de comunicació ja que els accessos que permetia segeuixen assegurats.

INSTAL·LACIONS

m. mascaró

Avinguda Costa i Llobera, 34-B

tel. 83 67 10

ARTA

(Mallorca)

Jardineria, Disseny,
Manteniment i
Venda de Plantes

Joan Llabata Morey

Plaça Conqueridor, 8
Tel. 83 52 44

07570 ARTA
(Mallorca)

ECOS

MOVIMENT NATURAL DE LA POBLACIO MES D'OCTUBRE

NAIXEMENTS

02.10.91. **Miquel Sancho Sancho** fill de Pedro i Maria
 08.10.91. **Maria-Magdalena Matallana Espinosa** filla de Esteban i Isabel.
 10.10.91. **Francisca-Maria Alzamora Llaneras** filla de Antonio i Antonia.
 12.10.91. **Juan-Manuel Algaba Torrelló** fill de Rafael i Ana.
 20.10.91. **Joan Lliteras Bauza** fill de Joan i Antònia.
 21.10.91. **Adrià Mayol Gelabert** fill de Bernat i Francisca.

23.10.91. **Mateu Ortega Sancho** fill de Joaquín i Catalina.

MATRIMONIS

04.10.91. **Alfredo Gastalver Martín** amb **Montserrat Bosch Bardo**.
 05.10.91. **Juan Ferrer Pons** amb **Ana Maria Lourdes Amorós Amorós**.

DEFUNCIONS

27.09.91. **Luis Massanet Cursach**. C/ Ponterró, 3. 42 anys. a) d'Es Rafal.

04.10.91. **Amador Esteban García**. C/ Av. Ferrocarril, 15. 58 anys.
 11.10.91. **Juan Tous Pascual**. C/ Puresa, 48. 79 anys. a) De Son Daurat.
 12.10.91. **Rosa Llodrà Llinas**. C/ St. Francesc, 28. 77 anys. a) Massota.
 16.10.91. **Miquela Palou Lliteras**. C/ Figueras, 9. 76 anys. a) Mola.
 20.10.91. **Antonia Gili Far**. C/ Roques, 32. 82 anys. a) Peu.
 25.10.91. **Catalina Forteza Forteza**. C/

PLUVIOMETRES DEL TERME D'ARTA

MES D'OCTUBRE DE 1991

dies	SA CORBAIA	URBANA	ES PONT	S. MAGANET	ETS OLORS	S'ERMITA	COLONIA
dimarts 1	7,2	6,2	63	27	27,3	2	-
dimecres 2					6,5		
dijous 3					0,4		
divendres 4		0,6				0,6	19
dissabte 5	70,2	47,5	66,3	50	55,1	23,6	-
diumenge 6		1,6	12	8		1,6	1
divendres 11	1,2						
dissabte 12					0,3		
dilluns 14		15,4	8	7			
dimarts 15	4				4,1	37	
dimecres 16					1		13
divendres 18		1,2			1,2		
dissabte 19	7,2	6,5	15,2	14	19	7,4	-
diumenge 20	1,8	1,3			5,6	2,6	3,5
dilluns 21	10,8	12	17,1	17	17,1	18,2	5
dimarts 22							13
dimecres 23	6	5,3			4,5	9	-
dijous 24			7,2	3,5			6,5
divendres 25						6,2	
dissabte 26		1,7		2,5	6,2		6,5
diumenge 28					0,3	1,7	-
dilluns 29				1,5			2
TOTAL MES	108,4	99,3	188,8	130,5	148,6	109,9	69,5
TOTAL ANY NATURAL		728,7					
TOTAL ANY AGRICOLA	183,2	158,8	254,1	179,2	277,1	150,5	116,7

CARPINSÀ

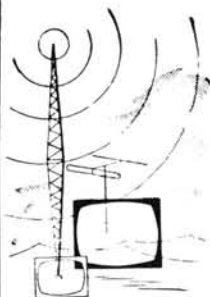
Carpintería en Aluminio
y Saneamiento

A. Cursach y E. Matallana

Tel. 83 54 78

C/. Fray Junipero Serra, 7

ARTÀ

Reparaciones eléctricas - Antenas

Proyectos

Mateo Morey

83 54 71

83 67 33

83 53 85

Calle Vilanova, 27 - 1.º

ARTÀ (Mallorca)

Jo vaig descobrir el rei del rock (i II)

Quan vaig dir a n'Elvis que faria el possible per promocionar-lo es va posar a pegar bots d'alegria i a fer-me besades a les galtes. Quasi ens van treure del bar per escàndol públic. A continuació vam anar a un estudi d'enregistrament amb tres músics que n'Elvis deia conèixer i vam intentar enregistrar una cançó per poder dur-la a Hollywood i així intentar que aquell al·lotet d'uns 20 anys i gran tupé arribàs a conèixer la mel de la fama i l'èxit.

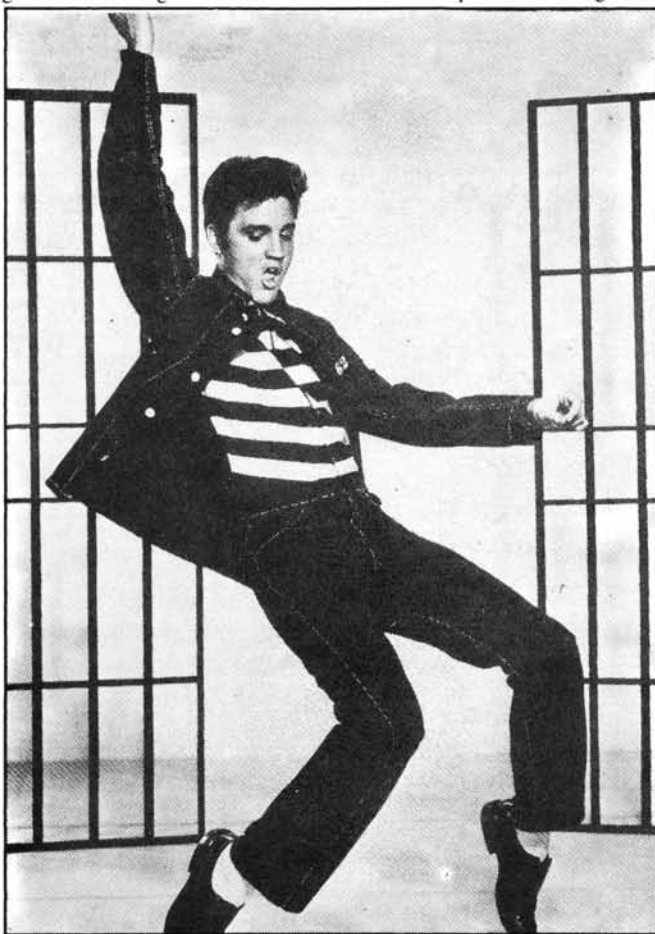
Quan el vaig sentir quasi em vaig adormir per la lentitud i poca traça amb què les notes sortien de la seva gargamella. Vaig entrar a l'estudi i vaig cantar jo la cançó així com pensava que s'havia de cantar. Quan vaig acabar li vaig dir: "Si vols triomfar, ja ho saps". N'Elvis va entrar a l'estudi i quasi em va superar. Després d'enregistrar aquella primera cançó vaig dur el disc a Hollywood i va començar a sonar a les ràdios. Cada mitja horeta rebia una cridada seva donant-me les gràcies. En una d'aquelles nombroses cridades em demanava

que l'anàs a veure a la seva primera actuació important a Minneàpolis. Hi vaig anar. Va començar l'actuació i el que

vaig veure no em va agradar massa: no es movia ni a sempo-tes. Vaig anar darrere l'escenari, el vaig cridar i li vaig dir: "Escolta, Elvis, les estàtues no han venut mai un disc. Si vols triomfar pensa que tens una patata calenta enmig de les anques i mou-te deixant-te dur per l'instint". Ho va fer i les al·lotes que hi havia allà quasi es van acubar.

Van passar uns mesos i el nom d'Elvis Presley ja era quasi tan conegut com el de la Coca-Cola. Prest van arribar els contractes per fer pel·lícules i la primera va ésser un èxit: "El Rock de la presó". N'Elvis es va convertir en una rutilant estrella. Poc a poc vaig deixar de rebre les seves cridades d'agraïment i passats uns anys només rebia la cridada d'una de les seves secretàries el dia del meu aniversari.

El final de la història tots el coneixeu, ara que n'hi ha que diuen que n'Elvis encara és viu. De fet, l'altre dia encara em va telefonar una de les seves secretàries per felicitar-me per l'aniversari. M'ho va dir una de les meves secretàries.

VIDRIO ALUMINIO SANEAMIENTO

VIALSA

Carretera Santa Margarita, 57

Tel. 83 66 35

ARTA - (Mallorca)

La Reforma de les Ensenyances Mitges.

1.- Els professors.

La introducció de l'ensenyament del Batxillerat Experimental, més conegut com a Reforma, a l'Institut Llorenç Garcías i Font és el tema d'investigació que un grup d'alumnes s'han plantejat. Començat ja el segon any d'implantació a Artà, s'ha demanat l'opinió dels distints sectors implicats: professors, alumnes i pares. Avui oferim les repostes d'una mostra representativa de professors.

Guillermo Burillo Jiménez, del seminari d'Història.

Què opina de la Reforma?

La reforma és un sistema diferent ja que és fins als 16 anys, tota l'ensenyança és igual fins als 16 anys. Aquesta reforma era necessària, perquè Espanya era l'únic país d'Europa que tenia l'ensenyança primària fins als 14 anys. I, a més, és bo per als alumnes aprendre noves assignatures, com per exemple Tecnologia.

Quina diferència hi ha entre BUP i REM?

El BUP és massa intel·lectual i poc tècnic, la persona no es desenvolupava i les demandes de la població eren distintes. A REM les qualificacions són distintes ja que s'avaluen, entre tots els professors, els objectius comuns.

Avantatges i desavantatges de la Reforma.

Avantatges són que és un ensenyament complet, el treball dels professors i alumnes es fa més en equip. I que els grups són més reduïts. Desavantatges, el canvi ha estat massa ràpid per al professorat.

Objectius.

Eleva el nivell cultural del país, adequa l'educació a tots els canvis que es succeïen i a la societat, de manera que tothom tinguí les mateixes possibilitats.

Diferència entre 1r i 2n de REM.

Són molt poques. A REM compta més el cicle que no el curs; però segon és un poc més complex que primer.

Carme Ballester, del seminari de Matemàtiques

Què opina de la Reforma?

És un projecte amb coses bones i dolentes. El manteniment és molt car i els coneixements que s'imparteixen són menys importants. El millor de REM és

que les feines, els comportaments i les actituds són controlats pels professors i les aules no tenen tants d'alumnes.

Quina diferència hi ha entre BUP i REM?

Sobretot en la metodologia, que a REM intenta que l'alumne descobreixi per si mateix i sàpiga anar per la vida. Altres diferències són els mètodes de qualificació, les hores d'estudi, de tutoria i lliures, que no tenen els de BUP.

Avantatges i desavantatges de la Reforma.

En REM el seguiment dels alumnes es pot fer millor; però com que s'exigeix menys, també es dona menys. L'alumne estudia millor a REM.

Objectius.

L'objectiu principal és que l'alumne aprengui tot sol, desenvolupi més capacitats que li siguin útils per a la vida.

Bartomeu Gili Ginard, del seminari de Català

Què opina de la Reforma?

En general està ben plantejada i té dos objectius principals: allargar l'ensenyament i augmentar-ne la qualitat. Hi ha contradiccions, perquè s'han hagut d'organitzar els centres i el professorat.

Quina diferència hi ha entre BUP i REM?

El BUP era per a les persones que havien aprovat l'EGB i el REM és encara l'ensenyança primària, fins als 16 anys.

Avantatges i desavantatges de la Reforma.

Entre els primers, disminució d'alumnes per aula, una nova metodologia més racional, més treball en equip i més objectius comuns. Entre els segons, dificultats a l'hora d'avaluar els objectius per falta de costum per part dels professors.

Diferència entre 1r i 2n de REM.

Segon és un any més, amb les diferències normals del canvi de curs i d'aprofundiment de les matèries.

Bartomeu Bosch Ramon, del seminari de Ciències.

Què opina de la Reforma?

Que és positiva si l'alumne col·labora.

Quina diferència hi ha entre BUP i REM?

A BUP hi ha més teoria que a REM.

Avantatges i desavantatges de la Reforma.

Com a avantatges, que la REM és més pràctica. Desavantatges, que els coneixements són més reduïts.

Jaume Torres Domenge, àrea de Tecnologia

Què opina de la Reforma?

Era necessària. És molt positiva i només falta veure si entre alumnes i professors la podem dur a terme.

Quina diferència hi ha entre BUP i REM?

A BUP hi ha massa teoria i REM pretén motivar l'alumne a estudiar més.

Avantatges i desavantatges de la Reforma.

A REM es canvien les metodologies que a BUP no funcionaven.

Objectius.

Són els vuit que abans no hi havia i que ara hi són.

(Formen l'equip d'investigació Joan Adrover, Sonia Barrantes, Francesca Sureda, Miquela Garau, Teresa Ferrer, Luís A. Rodríguez, José A. Llobera, Julià Lliteras, Ana Celdrán, Joan Nicolau).

Els Objectius Comuns, una de les novetats de la Reforma

L'alumne, en acabar el cicle d'Ensenyament Secundari Obligatori, ha de ser capaç de:

- 1.- Expressar oralment i per escrit, de manera correcta i ordenada, pensaments i sentiments.
- 2.- Comprendre els missatges de la comunicació habitual.
- 3.- Utilitzar de forma crítica les fonts d'informació.
- 4.- Actuar de forma creativa.
- 5.- Raonar amb correcció lògica.
- 6.- Tenir un hàbit racional de feina intel·lectual i manual, i d'usar adequadament les tècniques respectives.
- 7.- Treballar en equip, amb equilibri entre la visió de conjunt i la tasca individual.
- 8.- Tenir una actitud oberta i crítica.
- 9.- Tenir una visió equilibrada i integradora dels distints factors que conformen una realitat.

ENTREVISTA:

AINA VICENÇ ESTEVA

Aina Vicenç Esteva, Franciscana Missionera de Maria. Nascuda al nº 28 del carrer de Santa Catalina, ara fa 59 anys. Aprofitant que ha vingut per una petita estada a Artà, hem volgut parlar amb aquesta artanenca que fa 38 anys se'n va anar a les missions. Des de llavors, ha vingut poques vegades.

Persona senzilla i amable, li costa un poc expressar-se fluïdament en la nostra llengua i ha de recórrer a vegades al castellà amb fort accent sudamericà. També sap el francès. Té un parlar molt agradable, senzill, a la vegada profund, seriós, però amable, i demostra una fortlesa i convicció d'idees encomiable.

Ella un dia ho va deixar tot i va partir, es va entregar a una tasca, potser avui incompresa, de donar-se als demés, d'olvidar-se completament d'ella mateixa, perquè els protagonistes dins la seva vida fossin els altres, els que necessiten i no tenen.

-Per què missionera?

Per donar a conèixer Déu a una altra gent, per donar una mà allà on em necessitassin.

-On estàs?

A Arequipa, tercera ciutat més gran de Perú. Hi he anat per a fer escola, encara que fa quatre mesos que no n'hi ha per mor d'una vaga d'ensenyants on es demana més retribució.

-Has fet altres coses a més d'escola?

Sí, he estat a clíniques i hospitals ajudant els malalts. Fent tasques parroquials, la liturgia dels diumenges, actes penitencials, lectures de l'Evangeli i donant la comunió, tot això a parròquies on no hi ha rector, què són moltes, per manca de clergat.

-Com ho feis per transmetre l'Evangeli?

La nostra vida no és de predicar. Allà, no es creu tant en la paraula com en els fets. Procuram que el nostre exemple, ajudant i treballant pels humils, pobres i desamparats, serveixi de model a la gent que ens envolta.

-Com es veu des de Perú la resta del món?

Aquí teniu tanta abundància de tot, què a mi, quan ho veig, a vegades em fa mal, em costa d'acceptar això. Allà hi ha tanta misèria, terrorisme, droga..., Els nins que venen a escola, molts de pics ho fan amb un tassó de té per tot el matí, els pares són a treballar pel pa del migdia.

Els espanyols, els missioners espanyols ens estimen molt, però el setiment davant els països rics, -EEUU, Europa- és de rebuig,

perquè es senten oprimits per ells.

-Quines ajudes rebeu? Són suficients?

Per part de l'Estat de Perú cap. El que ens arriba és de Càritas i de les Missions estrangeres. És poc i insuficient. Nosaltres procuram repartir-ho entre els més necessitats.

-Quina solució hi veus a la misèria que hi ha a Perú?

Crec que tot acabarà per espanyar-se i començar de bell nou, perquè està tot molt malament. Hi ha una joventut que s'apunta al terrorisme, a la droga. Hi ha poca feina, vagues, etc. Però si Déu ho vol Perú resorgirà, encara que durà temps i molts sacrificis.

-Per acabar, voldriem saber com et trobes allà, has sofert alguna persecució del terrorisme?

No, no he tengut cap problema amb el terrorisme. Allà m'ho pas molt bé, Perú és per a mi una segona pàtria, he arribat a estimar molt aquella gent, senzilla i humil però molt humana i bona, em sent a gust i feliç allà.

-Donam les gràcies a N'Aina, religiosa i missionera a Perú i artanenca de sempre.

SABIES QUE...?

Sabies que...? és una secció que avui començam, amb la intenció que sigui un recordatori de les principals activitats que es duran a terme a la parròquia durant la quinzena.

- * Dissabte dia 9, a les 10'30 del matí comença la catequesi de Segona etapa, en el Centre de catequesi (Centre Social)
- * Dissabte dia 9, a les 16'00 h., trobada de Grups d'Acció Social, a Llubí. Partida a les 15'00 h. de la Gran Via
- * Dissabte dia 9, a les 19'30 h., Missa de Comunitat
- * Dimarts dia 12, comença la catequesi d'infants (18'00 h) i la catequesi d'adults (20'15 h.) a la Colònia de Sant Pere
- * Dijous dia 14, a les 20'30, Consell Parroquial
- * Diumenge dia 17, Dia de l'Església Diocesana
- * Dilluns dia 18, Comença el Curset Pre-matrimonial a les 21'00 h en el Centre Social

DIA DE L'ESGLÉSIA DIOCESANA SOSTENEIR L'ESGLÉSIA ECONOMICAMENT

Estimats germans, membres de l'Església diocesana:

Voldria parlar-vos avui del deure que tenim tots els membres de l'Església de sostenir-la econòmicament. Per fer-ho d'una manera clara i senzilla ho faré amb quatre punts:

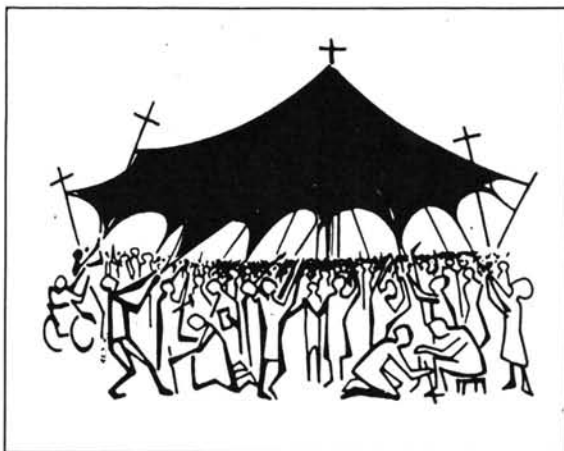
1. L'Església no serà lliure i independent del tot, davant la societat, mentre no s'autofinanci en les despeses normals (sosteniment dels sacerdots i personal; activitats pastorals i apostòliques; cura dels edificis, instal·lacions i serveis). No podem parlar amb llibertat a aqueslls de qui depenem.

2. L'Església ha de rebre de l'Administració pública l'ajuda que mereix i a la qual té dret -com qualsevol organització altruista no governamental-, perquè realitza obres culturals, socials, caritatives, de manteniment i exhibició de béns històrico-artísticoculturals, en favor del bé comú i no poques vegades supleix els deures de l'Administració.

3. Ara com ara, el sosteniment de l'Església de Mallorca depèn de l'Estat -encara que en part només com a instrument recaptador del percentatge de l'IRPF- devers un 60%. L'Església mateixa manifestà el desig d'autofinçar-se en els acords amb l'Estat de 1978, compromís que l'Estat urgeix de complir. En pocs anys pot desaparèixer l'ajuda estatal a les despeses ordinàries de l'Església.

4. Ha arribat el moment que tots els que ens sabem membres de l'Església i beneficiaris de la seva acció salvadora, ens facem càrrec de la responsabilitat econòmica que ens correspon per sostenir l'Església tal com es mereix i ho ha de mester.

Germans catòlics: No deman un favor, ni un gest, ni una ajuda esporàdica ni una almoïna, sinó que mireu en consciència què heu de donar normalment a l'Església en la qual creis i què desitjau perquè pugui complir la seva missió en bé vostre i dels vostres fills. Sigueu conseqüents.

El dia de l'Església diocesana, aportau-hi un donatiu extraordinari. Per bé que compta encara amb l'ajuda estatal, l'economia de la diòcesi és deficitària i amb moltes necessitats peremptòries.

Que Déu beneesqui la vostra responsabilitat i generositat, com jo vos beneesc amb tot l'afecte.

Ciutat de Mallorca,
4 de novembre de 1991

Teodor Ubeda, Bisbe de Mallorca

NOTICIES BREUS

* **DOMUND** L'ofrena que s'ha fet pel dia del Domund puja 178.000 pessetes a la Parroquia, 96.000 pessetes al Convent i 39.225 a la Colònia. Moltes gràcies.

* **CALENDARI.** Aquests s'ha repartit el calendari conjunt de les parròquies de Artà, Colònia de Sant pere, Capdepera i Cala Rajada.

Aquest plec farcit de dates d'activitats i d'orientacions, vol ser un instrument de informació en vistes a que tots puguem compartir la vida normal de les nostres parròquies.

* **SANTA LLUCIA** El passat cap de setmana (des de divendres 25 a diumenge 27) un nombre de joves que s'acostava a la trentena, han fet recés espiritual i programació de les activitats del present curs. El diumenge s'hi uniren alguns adults.

* **COORDINADORA DE JOVES.** Una de les activitats que es va dur a terme a Santa Llúcia, fou l'elecció de la coordinadora de joves. La finalitat d'aquesta coordinadora és promoure la participació dels joves en la vida del poble i de la comunitat cristiana d'una manera més organitzada i efectiva. Manolo Galan fou elegit coordinador, Catalina Massanet, segretària i Tomeu Cursah, tresorer.

LA PARAULA DE DÉU A CA NOSTRA

Diumenge 32 durant l'any. **10 de novembre**

* 1ª lectura: **1 Reis 17, 10-16.** La viuda va fer un panet i el donà a Elies.

* Salm: **145.** Alaba el Senyor, ànima meva.

* Evangeli: **Marc 12, 38-44.** Aquesta viuda pobre és la que ha donat més de tots.

Diumenge 33 durant l'any. **17 de novembre**

* 1ª lectura: **Daniel 12, 1-3.** En aquell moment serà salvat el poble.

* Salm: **15.** Guardau-me Déu meu, en Vos trob refugi.

* Evangeli: **Marc 13, 24-32.** Reunirà els seus elegits que vindran dels quatre vents.

Col·legi Públic Na Caragol, 5è curs d'E.G.B.

D'esquerra a dreta, fila de darrere: Tomeu Coll Torres, Antoni J. Ramos Nieto, Miquel Sureda Becerra, Diego Jarne Muñoz, Rafel Flaquer Sureda, Joan Ginard Ballester, Jaume Payeras Ginard, Francesc Piris Castellano. Fila d'enmig: Toni Tous Velázquez, Miquel M. Alzina Ayala, Olívia Ginard Calpin, Conchita Peña Becerra, Cristina Ramírez Laca, Lluís Pastor Bauzá, Miquel A. Fuster Sancho, Pere Bonnín Mayol. Fila de davant: Andreu Tous Siquier, Damià Vives Infante, Mª Magdalena Umbert Cifre, Mª Antònia Piris Esteve, Vanessa Ferrera Núñez, M^a del Carmen Galea Fernández, Jaume Cutillas Bergas, Jaume Juan Ferrer.

Col·legi Públic Na Caragol, 7è curs d'E.G.B.

D'esquerra a dreta, fila de darrere: Jaume Pastor Gili, Maria Bernat Carrió, Maria dels Angels Lorenzo López, Pau Nicolau Morey, Bartomeu Ferrer Esteve, Guillem Artigues Vives, Ioalanda Minnck Bastidas, Aina García Dinnbier, Bàrbara Amorós Cerdà, Mari Luz González Ramírez. Fila d'enmig: Víctor M. Peña Ferrera, Maria G. Amorós Bauzá, Maria A. Genovard Ginard, Joana M. Femenías Massanet, Neus Maria Ferrer, Cristina Muñoz Pérez, Sònia Tous Velázquez, Sandra Medina Esteve, Maria M. Mestre Casellas, Rosario Pozo Barbero, Maria Antònia Cladera Tous. Fila de davant: Miquel A. Ginard Cursach, Maria del C. Guerrero Ferrer, Raquel Nieto Villar, Bàrbara Vicens Gili, Antoni Grillo Picazo, Francisco Nieto Sepúlveda, Miquel Genovard Liso, Cecilio Martín Barroso, Jordi Cabrer Flaquer.

Andreu Genovart

ANTONI LLANERAS, PRESIDENT D'URBANISME

Fruit de l'acord al qual arribaren els grups polítics Independents i Convergència Balear, En Toni Llaneras (Manyà) ha passat a formar part de la Comissió de Govern de l'Ajuntament i serà el president de la Comissió d'Urbanisme i el Delegat d'obres i serveis de la Colònia.

D'aquesta manera, el grup de Convergència Balear, que obtingué la majoria dels vots coloniers en les passades eleccions municipals, s'haurà tret l'espina que tenia pel fet de no tenir la Delegació de la Batlia a la Colònia. Així com han quedat les coses tothom estarà content: En Benet Capó serà el Delegat del Batle i En Toni Llaneras tindrà el càrrec abans esmentat, un càrrec per cert de responsabilitat i que pot donar molt de joc.

CURS DE GIMNASTICA DE MANTENIMENT

El passat dilluns començà un curs de gimnàstica de manteniment que s'imparteix els dilluns, dimarts i dijous de 7 a 8 de l'horabaixa en els locals del Centre Cultural. El professor és en Joan Martí Munar i de moment hi ha 14 persones inscrites.

EXSECALLATS ELS PINS DE LA PLAÇA

La setmana passada els pins de la Plaça de Sant Pere foren exsecallats. Aquest fet ha creat la divisió d'opinions. Mentre uns pensen que s'ha fet una bona feina, altres asseguren que "l'exsecallada que s'ha donada ha estat massa grossa ja que el pí no és com el tamarell que rebrota, i que tanta clariana no va bé". Encara que ningú dubta que els homes que han realitzat aquesta operació són experts, es creu que els pins es torbaran molt de temps a ser com eren.

MANIOBRES NAVALS A LA BADIA D'ALCUDIA

Tota la darrera setmana d'octubre es realitzaren a les aigües de la badia d'Alcúdia unes maniobres navals amb vaixells de guerra i dragamines. Alguns pescadors coloniers foren advertits per la Patrullera de vigilància que es fessin més a terra per no interferir les citades maniobres.

MES CERCADORS QUE ESCLATA-SANGS

Amb les brusques i ruixats del passat mes d'octubre i la suavitat de les temperatures (exceptuant una setmana a mitjan mes) varen sortir "bastants" esclata-sangs. Temer-se'n la gent i tirar-se a les garrigues i pinars, va ser tot ú. El pont de Tots Sants no hi hagué rodol que no quedàs furgat i capolat. En aquesta ocasió sí que es podia assegurar que "hi havia més cercadors que no esclata-sangs".

OBRES DE CONDUCCIO D'AIGUA POTABLE

Continuen a bon ritme les obres per a la conducció de l'aigua potable a la Colònia. En aquests moments s'està fent una profunda síquia, paral·lela a la carretera per on passarà la canonada principal que portarà l'aigua. A la vegada dins la finca de Can'Eloi s'està construint la plataforma on s'aixecarà el dipòsit de l'aigua.

Clínic Artà**CONSULTORI MEDIC**

Dr. Enric Mas
Dr. Miquel Mestre

Carrer Ciutat, 39 Tel. 83 62 37
07570 - Artà

AMPLIA ELS SEUS SERVEIS

Diàriament de 9 a 13 h.: **Medicina general, Cirurgia, Electrocardiografia, Dietètica, Reumatologia i Rehabilitació.**

PRIVATS i A.S.I.S.A.

Cada dimarts servei de
GINECOLOGIA
a càrrec del Dr. Arturo Gil Bretones
(hores convingudes)

Cada dimecres servei de
PEDIATRIA
a càrrec dels Drs. MARCO LLITERES
(hores convingudes)

Volei

El passat dissabte 2 de novembre es va celebrar a la pista del Col·legi Públic Na Caragol el primer partit del IV Torneig de Penyes de Voleibol. Com l'any passat, l'equip artanenc de la **Ferreteria Pascual** participarà en aquest torneig-lliga en el qual hi ha desset equips inscrits de sis municipis distints.

El resultat d'aquest primer partit, en què el rival era el **Bar Sísmic** de Manacor, va ser de 3 sets a 0 a favor de la **Ferreteria Pascual**, amb uns parcials de 15-4, 15-6 i 15-7.

La novetat és que, al contrari de l'any passat en què tots els partits es celebraven a Manacor, enguany es jugarà un partit a casa i un a fora, amb la qual cosa cada quinze dies tendrem volei a Artà. Els partits es jugaran els dissabtes a les cinc del capvespre.

Els jugadors que enguany han fitxat per **Ferreteria Pascual** són aquests: Josep Alzina, Pau Cabrer, Rafel Gili, Miquel Ginard, Nicolau Gomila, Joan Llabrés, Bartomeu Martí, Pere Massanet, Miquel Mestre, Toni Muñoz, Serafi Nebot, Guillem Pascual, Miquel Pastor i Pere Riera.

T.M.

BASQUET

SENIOR MASCULI

Resultats de les darreres jornades:

SANIMETAL - 56

SANIMETAL - 48

MOLINAR - 68

SON SERVERA - 42

Dos partits més jugats amb resultats molt diferents.

Si bé davant el Molinar es va guanyar durant la major part del partit, en els darrers minuts els visitants es posaren davant en el marcador i se'n dugueren la victòria.

I diumenge passat davant el Son Servera es va aconseguir una victòria molt treballada. L'equip artanenc es presentà al partit amb moltes baixes, però després d'haver-hi un resultat incert tot el temps, al final s'aconsegui la victòria.

ELECTRODOMESTICOS ALQUILER DE PELICULAS

FAX 83 52 70
TEL. 83 61 80

TELYCO
Telematía y Comunicación
GRUPO TELEFONICA

FAX
TELEFONOS

Bàsquet

Sènior Femení

Com demostren els resultats, segueix el bon ritme Sènior Femení quant a victòries i bon joc. Ja s'han jugat quatre partits, dels quals tres s'han guanyat clarament. En aquests moments l'equip artanenc **El Dorado-Artà** està classificat en segon lloc, darrere l'equip de Sóller **Juventud Mariana**, que continua com a líder imbatut.

Aquests són els resultats dels dos darrers partits.

Dia 27.10.91

El Dorado-Artà, 53

Escolar, 18

Joan Capó, 13

El Dorado, 35

A les properes edicions informarem sobre les noves incorporacions i canvis en l'equip, com també dels objectius i possibilitats de cara a aquesta nova temporada.

M.

Futbol

Lliga de 1ª Regional

PETRA, 4

ARTA, 1

De lamentable podríem qualificar el partit que va disputar l'Artà dins el camp del colista. A l'Artà li enclotxaren res més que quatre gols.

Sense ganes de fer futbol i sense ganes de córrer, l'equip artanenc veia com les possibilitats de puntuar a camp contrari serien escasses. No cal dir que d'aquesta manera no es poden guanyar partits.

En el minut vint de la primera part, el marcador ja reflexava un resultat de dos a zero favorable al Petra, cosa que l'equip artanenc no s'acabava de creure.

Tot i això, poc abans d'acabar aquesta primera part, l'Artà acursaria distàncies mitjançant en Toni Nadal, i amb aquest resultat acabaria la primera part.

El segon temps els artanencs sortiren amb més ganes de jugar i d'intentar un millor resultat. Però un penal claríssim dins l'àrea artanenca esfumà tota possibilitat d'empatar el partit.

A partir d'aquests moments el Petra es reafirmaria com a amo del camp, i veuria

augmentada la diferència amb el quart gol.

Acabà el partit amb el resultat de quatre a un favorable a l'equip de Petra.

En definitiva, un partit d'aquests que no fan història i que només són per oblidar. Sense entrega ni lluita no es poden guanyar partits.

ARTA, 3

R. MOLINAR, 0

Si el partit que l'Artà va realitzar dins Petra el qualificàrem de lamentable i pèssim, aquest el podem qualificar d'excel·lent, amb ganes de jugar futbol i de lluita intel·ligent, tant en defensa com a la davantera, davant un equip que només demostrà la pràctica del futbol dur i de destruir les bones jugades que l'Artà creava, optant per les entrades dures i violentes.

El primer gol arribaria als quinze minuts de la primera part amb una internada pel centre d'en Tomeu Cursach que la dona en profunditat canviant el joc a la dreta, rep en Rabassó que amb un xut fort i que rebotà en el defensa descol·locant el porter, marcaria el primer gol.

L'Artà intensificà encara més el ritme, però quan només faltaven dos minuts per

concloure aquesta primera part, un contraatac desesperat de l'equip del Molinar hagués pogut empatar el partit si no hagués estat pel pal que repel·lí la pilota que es passejà per davant la porteria sense trobar rematador.

Amb aquest resultat d'un gol a zero acabaria la primera part.

La segona començà amb clar domini de l'equip artanenc que en el minut tres veié augmentada la diferència mitjançant un fort xut d'en Tomeu Cursach.

Anaven passant els minuts. L'Artà realitzava un gran joc i l'aficionat veia un equip amb ganes de lluita i amb ganes de guanyar.

Passant del temps reglamentat l'Artà marcaria el tercer i definitiu gol del partit mitjançant en Rabassó que veuria d'aquesta manera augmentada el seu compte particular.

En resum, partit bo i de clar domini de l'Artà.

La nota destacada del partit fou la reaparició del jugador de l'Artà Jordi Caldentey, que era baixa a causa del que en un principi s'havia temut si era una engina de pit i que afortunadament s'ha pogut comprovar l'inexistència de tal dolència. D'aquesta manera ha pogut tornar trepitjar els terrenys de joc. Sort, Jordi.

Notícies del C. D. Artà

La plantilla del primer equip s'ha vist incrementada amb el fitxatge de Bartomeu Riera, germà de l'entrenador, que juga habitualment de lateral.

No es descarta que en les properes dates s'augmentin els reforços amb la incorporació de dos jugadors més.

Joyeria VIKY
RELOJERIA ★ PLATERIA

Carrer de Ciutat, 16

Tel. 83 62 63

ARTA - (Mallorca)

C. D. AVANCE. Equip de Benjamins.

Rocha, Grillo, García, Genovart, Mayal, Guinea, Piñeiro. Nadal (entrenador), López, Troya, Esteva (president), Danús, Ferrer, Barbón, Alba (delegat), Murillo, Gil, Nieto, Tous, Flaquer, Ginard.

FUTBOL BASE

JUVENILS:

Manacor, 5 - Artà, 0

Artà, 3 - Santa Maria, 2 (Sebas, Lluçia i Serra)

CADETS:

Poblense, 6 - Avance, 1 (Nicolau)

Avance, 1 - Badia, 3 (Xisco)

INFANTILS:

Avance, 4 - Manacor, 2 (Ramon 2, Barbon 2)

Santanyí, 4 - Avance, 0

BENJAMINS:

Avance, 1 - Algaida, 0

Avance, 6 - Porreres At., 0 (Piñeiro 2, Barbon 2, Andreu i Grillo)

HIPICA

Comencem la nostra crònica hípica recordant que les curses que s'havien de celebrar el dissabte dia 19 a Manacor foren suspeses a causa de les condicions climatològiques.

El diumenge dia 20 a Son Pardo l'afició artanenca comptava amb 4 participants en acció: **Lindomundo** conduït per Tomeu Estelrich i que fou distanciat, **Loçana** i **Joiell** a l'especial IV categoria amb la classificació de **Loçana** i **Nostro VX** a la carrera reservada a exemplars de 5 anys premi

BAR - RESTAURANTE

ES PINS

Especialidad

Cocina

Mallorquina

BAR - RESTAURANTE

ES PINS

patrocina

**TROFEU A L'ESPORTIVITAT DEL
C. D. ARTA**

Lliga de 1ª Regional, temporada 1991-92

Classificació:

C/. Ciutat, 49

Tel. 83 64 61

07570 Artà

Bartomeu Cursach
Bartomeu Quetglas
F. J. Remacho
Pere Domenge

23 punts
15 punts
7 punts
6 punts

Miquel Planis
Joan Martí
Joan Nadal
Jeroni Bisbal
Pere Ginard

6 punts
4 punts
4 punts
3 punts
2 punts

Llorenç Jaume "Masset" amb 150.000 pessetes a repartir entre els 4 primers. **Nostro VX** alterna troços de carrera a una excepcional punta de velocitat amb contínues desmuntades, cosa que el va dur al distanciament.

Passem ara al que va esser el dissabte dia 26 d'octubre a l'hipòdrom de Manacor.

Tan sols foren tres els participants artanencs que arribaren dins els quatre primers classificats de la seva categoria respectiva.

A la carrera del Foment N'Artà arribà en 3ª posició a 1'34'6.

Ja a la tercera carrera **Morellet** després de la seva estada per terres eivissenques pareix que ha vengut més seriós i arribà en 4rt. lloc a 1'29'1 i a la setima carrera aconseguí la victòria (segona consecutiva) **Tornado of France** a 1'24'4, confirmant una autèntica gran temporada en què esdevé un dels exemplars més regulars de dins l'hipòdrom manacorí.

El diumenge dia 27 es celebraren dues sessions, el matí a Inca es desplaçaren **Junita**, **Son Petit Bo**, **Sorteta**, **Maltemps VX**, **Neliduccia VX**, **Liebre O**, **Liduvina VX** i **Castañer** tan sols aconseguint llocs d'honor **Sorteta** (3er.), **Maltemps VX** (3er.) i **Liduvina VX** (3er.). Matí xerec per als artanencs.

I el capvespre a Son Pardo **Lindomundo** aconseguí un quart lloc a 1'26'6 i cal mencionar que la carrera vuitena del capvespre era reservada a exemplars de tres anys generació "R" dins la carrera clàssica premi Indústries Mairata i amb la participació del campió local **Riggy**. La carrera es va celebrar amb una ràpida sortida de **Riggy** conduït per Julià Arnau cosa que el va dur a passar a comandar el pilot juntament amb el ciutadà **Ritchy** però als 700 metres **Ritchy** va sofrir una desmuntada cosa que el situà a darrera posició i **Riggy** pogué afrontar la carrera tranquil·lament però a falta de 150 metres **Ruberian** atacà el campió local i el superà fora dificultat, com també el superen

Risque B i **Raissa Pirooska** (guanyadora del Campió de Campions) i quan pareixia tot decidit amb **Ruberian**, **Risque B** i **Raissa Pirooska** respectivament, per l'exterior de la pista ve com una autèntica "moto" **Ritchy** que guanyà la carrera i situà el cavall de Na Borrassa **Riggy** a la 5ª posició. **Ritchy** va guanyar la carrera a 1'23'4.

Era la primera carrera que el campió no entrava classificat a una de les clàssiques encara que el dilluns dia 28 era molta la gent que una vegada llegida la premsa pensava que **Riggy** havia repetit victòria pel paretut del nom amb el ciutadà **Ritchy**. Encara que cal dir que **Riggy** 15 dies abans havia sofert un cop, cosa que no el va permetre estar el 100%.

Passem ja al divendres 1 de novembre a l'hipòdrom de Manacor amb la celebració de la diada de Tots Sants i 24 foren els cavalls d'Artà desplaçats a Manacor a demostrar les seves qualitats i realment foren molt xereques ja que de 24 varen sofrir 9 distanciacions, 1 retirada (**Riggy**), 6 no col·locats, és a dir 16 foren els que tornaren a Artà així com partiren i tan sols un primer, **Junita**, 3 segons llocs (**Rata Zalea**, **Castañer** i **Tornado Of France**), 1 tercer **Joly Grandchamp** i 3 quarts (**Morellet**, **Meravella** i **Panyora**).

A la 1ª dels poltres **Junita** va debutar a Manacor i va seguir el pilot.

Son Petit Bo va fer bona carrera a la segona de poltres i feia 2on. però un bot dins els darrers 50 metres el privà d'èxit a la seva sortida.

A la tercera del matí 4 dels 11 participants eren d'Artà, dos distanciacions **Rumba** i **Neliduccia VX**, 1 no col·locat N'Artà i una que féu una bona carrera i confirmà la seva gran virtut la regularitat de **Rata Zalea**.

Joiell a la 5ª va fer una gran carrera però sense classificar-se.

A la 6ª **Castanyer** aconseguí una segona plaça a 1'26 confirmant la seva regularitat.

Ja al capvespre a la 1ª **Raia** fou distanciat

i **Maltemps VX** a la segona també fou distanciat.

Sorteta a la del poltres també distanciat i **Liebre O** a la quarta no volgué esser menys i distanciat la que feia 8 de **Jockey** Joan Antoni Riera de 10 que havia guiat. També en aquesta carrera **Joly Grandchamp** aconseguia un 3er. lloc i **Meravella** un 4rt. lloc.

A la 5ª sortida i un nou distanciat, **Liduvina VX**, i dues noves no col·locacions **Lindomundo** i **Loçana**.

A la 6ª abans de realitzar el pes es retirà **Riggy** de la pista de competició. Pareix que la retirada a darrera hora va esser deguda a un fortuït i inoportú cop. En aquesta carrera **Panyora** realitzà una espectacular sortida i arribà a la meta en 4rt. lloc.

A l'especial de nacionals Joan Antoni Riera rompia la seva mala fortuna guanyant fàcilment amb **Junita** a 1'22'9 i també un nou distanciament: **Lucas**.

I la darrera representant artanenca fou **Tornado Of France**, que féu segon amb una ajustadíssima arribada amb **Querard Gede** a 1'21'9.

I la més esperada del capvespre, la carrera del fons de 4.533.100 pessetes al quartet. Cosa que va dur a fer un fons de més de 10.000.000 de pessetes que va dur als 26 acertants de la combinació guanyadora dels 4 primers a cobrar sobre unes 250.000 pessetes.

També hem de comentar els "entrenaments" realitzats a Son Catiu el diumenge dia 3 amb els següents guanyadors: **Neliduccia VX** a la 1ª conduïda per Esther Gili, **Morellet** a la 2ª conduït per Damià Ginard, **Joly Grandchamp** amb Miquel Sard i a la de poltres **Senyor CM** conduït per Pep Fuster.

Chaude Fontaine II

PIZZERIA-RESTAURANTE EL MESON

PIZZERIA-RESTAURANTE
EL MESON

EIS CAFE

CASA CRISTOBAL I

PLAYA DE CANYAMEL

patrocina

TROFEU AL MAXIM GOLEJADOR DEL
C. D. ARTA

Lliga de 1ª Regional, temporada 1991-92

Clasificació:

Bartomeu Cursach	3 gols	Miquel Planisi	1 gol
Joan Nadal	3 gols	Damià Serra	1 gol
Sebastià Ginard	2 gols	Antoni Nadal	1 gol

Recepta de...

Catalina Payeras Mestre

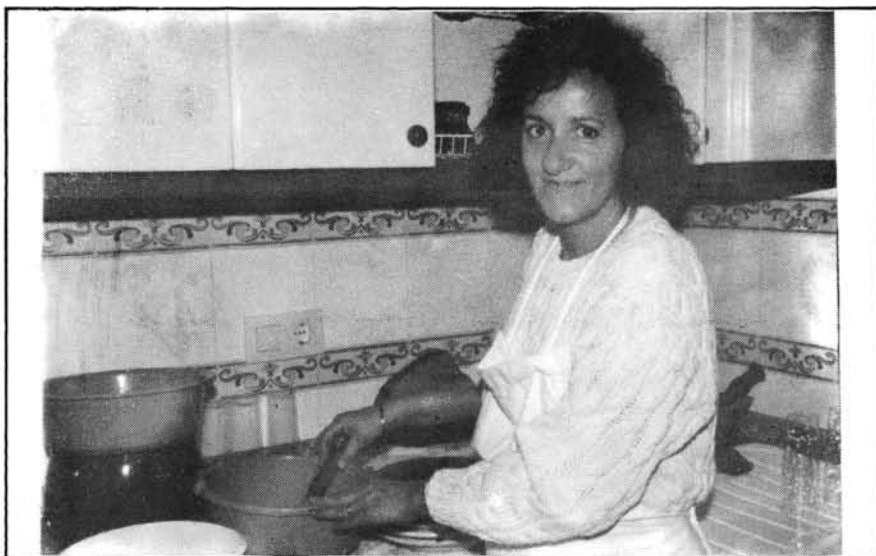
Quirche Lorraine

Ingredients per a la pasta: 400 g de farina, 150 de mantega, un ou, una mica de sal. També, 1/2 litre de nata i dos ous.

Preparació de la pasta: untar un motle de costats alts amb la mantega, fer una pasta amb tots els ingredients i posar-la dins el motle. Després, damunt la pasta, s'hi faran fins a sis sostres, de pernil dolç i de formatge, alternats.

Llavors es mescla mig litre de nata i els dos ous i en tenir-ho mesclat es posa a sobre dels sostres.

Ho posarem al forn i l'hi tendrem entre mitja hora i tres quarts. En estar cuit, es treu del motle i es posa dins una palangana i ja és a punt de menjar. Bon profit.

RACO

Són molts els viatgers que s'han fixat que a un costat de la carretera de Palma, en un tram en obres que semblen que no acabaran mai, sempre hi ha flors. Aquest estiu, en un desafortunat accident, un jove de Cala Ratjada hi va morir, precisament en aquest lloc. Des d'aleshores sempre hi ha un ram que en fa memòria. Les que veis són les que hi va depositar dia primer, dia de Tots Sants, la mà amorosa de qui guarda viu el record de la persona estimada. El cotxe, que circulava en direcció a Artà, és ben davant la camada de Son Cardaix.

ENDEVINETA

de Pere Xim

Solució a la darrera publicada:

La piscina municipal

Estava ben calculat
i va sortir esgarrada.
Mai s'haurien pensat
trobar el mal amagat
davall la teulada.
Heu trobaren cruïat
les vengué retrassada.

(Solució al proper número)

Els Gorans

PIRIS & ESTELRICH

* RECORDAM A ES GORANÒFILS QUE SA DEPURADORA ÉS UNA CENTRAL NUCLEAR CAMUFLADA.

TORNAREM EL DIA 30/XI